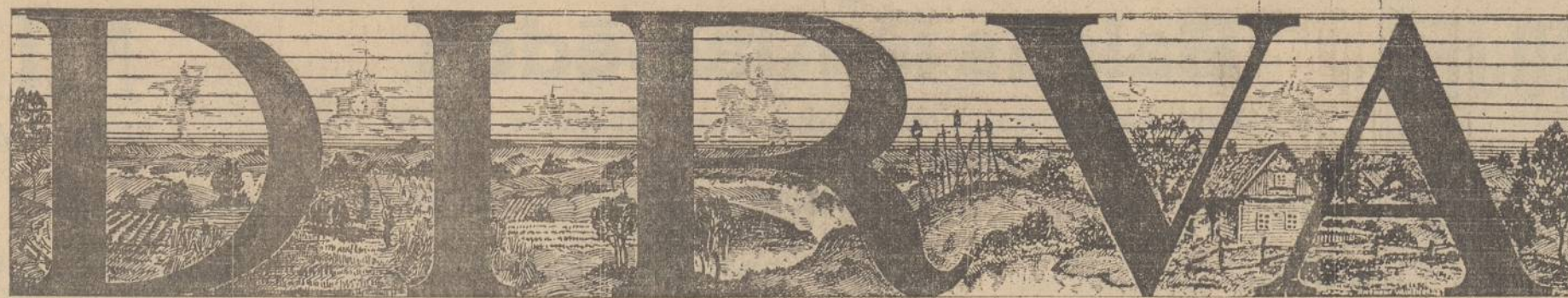

THE FIELD
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio
MANAGING EDITOR: Marijampolis

Entered as Second-Class mail
matter June 6, 1915, at the Cleveland
Post Office under the Act of March 3,
1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

CLEVELAND, OHIO SAUSIO-JAN. 6, 1939

DIRVA (THE FIELD)

SAVAITINIS LAIKRASTIS
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata:
Suvienyotose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

DIRVA

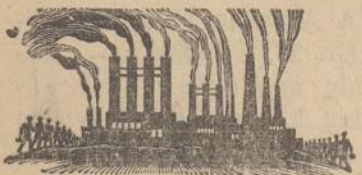
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 1

A 5c.

47

24-ti metai (24-th Year)

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

RAGINA TAIKYTIS

Washington. — Frances Perkins, Suv. Valstijų Darbo Sekretorė, atsikreipė į CIO ir ADF vadus Lewis ir Green ragindama taikytis, ar bent stengtis sulaukyti darbininkų savitarpių karą, ką tie darbininkų "gelbėtojai" išplėtojo. Ji sako, aišku kad didelė daugybė unijų ir darbininkų nenori tų taisyklių ir kovos, kokią tarp abiejų pusių paskleidė tie darbininkai.

Ji pasiūlė šešių punktų programą, kuri tiki darbininkai privalo remti:

Aukštesnės algos valstybinių pagrindu; sutvarkymas nuolatinių inėjų; nustatymas darbo pastovumo; ir tt.

DIDINSIS. Detroit.

Auto industrija, kuri praleido po apie 100 milijonų dolarių savo išdirbysčių plėtimui ir gerinimui kelių pastarųjų metų, ir 1939 metais pasiryžus tokiu pat būdu gerinti savo išdirbysčių ir automobilių išplatinimą.

MATO GERESNĖ AT- EITI. New York.

Devyni stambūs industrialistai pareiškė kad jie numato skaidresnį rytojų 1939 metais. Auto industrijos vadai pareiškė kad toje industrijose bus darbuo 240,000 darbininkų daugiau.

Auto industrija pasiryžus išdirbti arti 3,500,000 automobilių šiais metais.

BEDARBIAI MAŽEJA.

Iki Gruodžio pabaigai vis mažėjo ir mažėjo bedarbių eilės, kas pradėjo aiškiai apsiekti nuo Lapkričio 5. Paveikdamas savaitę baigiantis Gruodžio 17, iš viešų darbų į savo senus darbus grįžo 55,996 darbininkai.

PLIENO industrija tiki-

si žymaus produkcijos pakilimo 1939 metais. Numato darbų busiant 40% daugiau nebuvo 1938 m. 1938 metais plieno industrijos apimtys matomas iš to: pernai algomis išmokėta plieno industrijos darbininkams virš \$600,000, o 1937 m. — \$976,083, 000.

LENKUS VEJA. Prancu-

zijos vyriausybė įsakė 250 Lenkų angliakasių apieisti Prancūziją ir grįžti į savo tėvynę, už jų dalyvavimą Lapkričio generaliniame streike. Tie Lenkai jau praradę Lenkijos pilietybę.

30 NUSIZUDĖ. Naujų

metų švenčių laikui New York'e nusižudė 30 asmenų. Tai pirmas toks gausus žudymasis tokiu trumpu laikotarpiu.

NAZIŲ NUŽUDYTO JONUŠIO LAIDOTUVĖS KLAIPĖDOJE

Roosevelt Ragina Ameriką Daugiau Ginkluotis

DEVYNIŲ PUNKTŲ PROGRAMAS. — KONGRESAS BUS SUSISKALDĖS. — \$60 MĖNESINĖS PENSIJOS PLANAS

Washington, D. C., Sausio 4. — Prezidentas Roosevelt, savo kalboje naujai susirinkusiam 76-tam Kongresui, karštai pliekdamas diktaturoms kurios dabar valdo senąjį pasaulį, pasakė kad Suvienytos Valstijos turi būti pasirošusios kariauti jeigu nori išlaikyti laisvę ir demokratiją čia savo namuose ir visame vakarų pasaulyje.

Si jo kalba Kongresui buvo daugiau negu tik tas — tai buvo skardus šaukimas į pasaulį, leistas šešiomis kalbomis oro bangomis į visus pasaulio kampus, raginant apsaugoti ir ginti civilizuotos visuomenės institucijas, kurios verčiamos ir išstatomos pavojui po visą žemės skritulį kylančių diktatorių.

Paskui sekė rimtas persigėjimas Kongresui kad jis rūpintųsi žiūrėti kad Suv. Valstijos būtų prisirengusios — militariskai ir ekonomiskai, patsipriešinti diktatūros ideologijai šioje šalyje.

9 PUNKTŲ PROGRAMAS

Prez. Roosevelt patiekė Kongresui devynių punktų platų programą:

1. Šalies gynimui ir apsaugai — parupinti gana galingą ginkluotą pajėgą kad galima būtų atmušti staigiu priešų puolimą nuo svarbiųjų pozicijų.
2. Pinigų leidimas — tęsti valdiškų pinigų leidimą dabartiniu saiku, tikslu sukelti šalies inėgas iki 80 milijonų dolarių.
3. Taksai — kaip kur dalinai padidinti taksus ir sutaisyti taksų ryšį tarp federalės, valstijos ir miestų valdžijų.
4. Darbas — rasti būdus baigti kovą ir darbda-

vių su darbininkais taisyne.

Kiti penki punktai apima perorganizavimą valdžios ir reikšmingesnę administraciją, rūpinantis taisyti ukių reikalus; sutvarkyti geležinkelų reikalus; socialės apdraudos reikalą praplėsti, parupinti medikale pagalbą biednuomenei; ir pagaliau, pertvarkyti šalies neutralumo įstatymus.

KONGRESAS BUS AUDRINGAS

76-tas Kongresas, padidėjusia Republikonų mažuma, kurie laimėjo praėjusio Lapkričio 8 d. desėtkus atstovų daugiau, bus audringas ir gal dar mažiau natus reikalingais darbais.

1940 metai jau netoli, kuomet įvyks prezidento rinkimai, taigi abiejų partijų — Demokratų ir Republikonų — viskas kas bus daroma, bus atliekama su mintimi apie tuos rinkimus.

Tarp pačių Demokratų taip pat apsieis skilimas, kurių daugelis nesutinka su Rooseveltto politika.

\$60 SENATVĖS PENSIJOS

Kongreso vadų tarpe eina kalbos už išdirbimą atitinkamo plano kuriuo būtų užtikrinta \$60 senatvės pensijos žmogui suėjus 60 metų amžiaus.

ANGLIJOS Banko valdytojas Norman išvyko į Berlyną pasitarti su Vokiečių banko valdytoju, tikslu išvengti Anglų-Vokiečių prekybinio karo.

PABĖGO. Iš Lima, O., kriminalinių bepročių ligoninės Sausio 1 d. pabėgo penki kaliniai. Vienas jų sugautas, kiti dar laisvi.

BECKAS NUVYKO PAS HITLERI

Berlinas, Sausio 3 d. — Lenkijos užsienio reikalų ministras Beck galiausiai sutikimą pasmatyti su Hitleriu. Jie susitinka 6 d. Sausio.

Jie turi aptarti tris labai opius klausimus, kurie reikalinga čiupinėti labai atsargiu diplomatiskumu.

DALADIER ŽADA GINTI KOLONIJAS NUO ITALIJOS

Paryžius. — Prancūzijos premjeras Daladier lankosi Prancūzų Afrikos kolonijoje Tunisijoje. Ten apžiūrėjęs apsigynimo paruošimus sako kad jie yra gana stiprūs bent keno puolimą atmušti.

Surengtame jam priėmimo bankete, kur dalyvavo Prancūzai ir Tunisijos valdininkai, Daladier pasakė kad Prancūzija yra "gana stipri užtikrinti jums apsaugą".

Jam viešint Tunise, tuo pačiu laiku Italai fašistai ten platino reikalavimus lygių teisių Italams Tunisijos gyventojams.

Prancūzija pasiuntė daugiau kariuomenės į Italų reikalaujamas teritorijas ir pareiškė kad priešas kariniamis ir tas sritis sutiks atkaklų pasipriešinimą.

SUV. VALSTIJOS skelbia jog atmeta Japonijos siūlomą 'naują tvarką' Kinijoje, bet kviečia Japoniją ir kitas suinteresuotas valstybes tartis apie galimus pertvarkymus savo teisių Tolimuose rytuose.

ROMOJE laikraščiai rašo kad Vokietijos naziai pataria Prancūzijai ir Italijai greituoju baigti savo nesutapimus del Viduržemio jūrų kolonijų, iki tas klausimas neįsąsą i Europinio karo pavoju.

Italijos spauda mažiau ir Prancūziją kabinasi.

GEN. FRANCO PLIEKIA KAIRIUOSIUS

Hendaye, Sausio 4 d. — Gen. Franco smarki kariuomenė pradėjus puolimus Gruodžio 23 d. tikslu užimti Barceloną, nors ir su dideliais nuostoliais žygiuoja pirmyn. Šiomis dienomis susikirto su kairiųjų spėkomis prie Artesos, svarbiausio punkto į šiaurinę Kataloniją, kur susispietus kairiųjų vyriausybė.

Šiandien užėmė Artesa, 65 mylios nuo Barcelonos, ir Borjas Blancas, kitą labai svarbų punktą.

Nuo Gruodžio 23 d. sukilėliai paėmė 22,000 kairiųjų nelaisvėn.

Sukilėlių lėktuvai bombarduoja Barceloną ir kitus kairiųjų punktus.

NAZIAI TEISIA SAVO "IŠDAVIKUS"

Berlinas, Sausio 3 d. — Nazių vadai pastatė prieš teisimą apie 100 įvairių buvusių savo draugų, bet likusių neistatikimais, kaltindami juos "šalies išdavyste". Apie porai desėtkų jų gresia nukirsdinimas, kiti sulauks kitokių sunkių pabaudų.

Kaltininkams primetama skleidimas prieš nazių vyriausybę propagandos ir samokslas nužudyti nazių vadus.

KINIOJE, buvęs premjeras, Čing-Wei, paleistas iš vietos, pradėjo agituoti už taikymą su Japonija ir baigimą karo. Už tai jis ir daug jo pasekėjų apkaltinti išdavyste ir žudomi bei areštuojami.

ŠEŠI SUDEGĖ. Winnipeg, Man. — Laikė didelio šalčio, užsidegus namui su dege motina ir penki jos vaikai.

Clinton, Ind. — Kasykloje buvo užgriuvę 20 angliakasių. Po 14 valandų darbo 19 išgelbėta gyvi, vienas buvo miręs.

Klaipėdos krašto nazių nužudyto B. Jonušio laidotuvės Klaipėdoje Gruodžio 9 d. 1. — Velionies draugai prie karsto. 2. Gausingi visuomenės vainikai. 3. Į kapus velionė palydi didžiulės minios žmonių Klaipėdos gatvėmis. (Jo žudeiktos du Vokiečiai suimti.) VDV.

LIETUVA SUTEIKIA VOKIETININKAMS DAUGIAU TEISIŲ

Kaunas. — Klaipėdos naziams reikalaujant, Lietuva sutiko ištraukti iš Klaipėdos krašto Lietuvos valstybinę policiją. Prie to, Klaipėdos krašto gyventojams turės būti suteikta pirmenybės užpildyti valdiškose istaigose vietas.

Tie visi apsieisimai sako kad Vokietininkai nežada nuo Lietuvos atsimesti ir prijungti tą kraštą prie Vokietijos. Tiek tik Lietuviams bus bloga kad ten viskas bus atliekama Vokiškai.

Vokiečiai mano kad suderinimas santykių su Lietuva jiems išeitų į naudą daugiau negu bandymas Lietuvą užgrobti, sako UP pranešimai Amerikos spaudoje.

Pulk. Kazys Škirpa, perkeltas iš Varšavos į Berlyną Lietuvos ministru, pradėjo atitinkamus pasitarimus su Berlyno vyriausybe, o Sausio mėnesį ten važiuos St. Lozoraitis, buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras.

EGIPTO vyriausybė pasiuntė Britanijai pastabą kad premjeras Chamberlain nedarytų jokių derybų su Italija dėl Suez kanalo nepasitaręs pirmiau su Egiptu.

Chamberlain vyksta į Romą Sausio 11 d., kur tikėti susidurti su Italijos įvairiais reikalavimais ir jų vienas yra duoti Italijai daugiau teisių prie Suez kanalo kontroliavimo.

NAUJAS JAPONIJOS KABINETAS

Tokyo, Sausio 4. — Šiomis dienomis sugrįvo Japonijos ministrų kabinetas, kurį vadovavo princas Konoje. Imperatorius pavedė naują kabinetą sudaryti baronui Hiranuma, kuris yra vadinamas Japonijos fašistų 'tėvu'.

Naujo kabineto tikslas yra sumobilizuoti visą Japoniją politiskais ir ekonomiskais pagrindais kad galėtų praveisti karą su Kinija iki pasekmingo galo.

Šanghai. — Paskiruose frontuose Kinijoje eina karo veiksmų, po švenčių apirimio. Kinai sako sulaukę Japonų eiles prie Kiukiango ir atsiėmę du miestelių. Taipgi sako laimėję prieš Japonus ir Hupeh-Hunan parubešyje.

MOONEY paliusuojamas. Iš Kalifornijos praneša kad gubernatorių pasiryžo paleisti laisvėn Tomą Mooney, kuris išsėdėjo kalėjime 22 metus. Bus paleistas Sausio 7 d.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

TARPTAUTINIAI PASITARIMAI DEL KLAIPĖDOS. Palytėme kad signatarinės valstybės, Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija, kurios pasirašė Klaipėdos konvenciją, dabar kartu su Lietuva ir Vokietija parengs sąlygas interpretuoti Klaipėdos statutą taip kad būtų patenkinta Lietuva ir Vokietija.

KAUNE svarstoma susisiekimo pagerinimo klausimai. Paruoštame tuo reikalu projekte numatyta pastatyti du naujus tiltus, vieną per Nemuną, kitą per Nerį. Taip pat numatyta statyti naują uostą ant Neries ties Veršvais, o senąjį perkelti į Karmelitus. Tarp šančių ir Kauno numatyta viadukto statyba.

KATALIKŲ Veikimo Centras nutarė kreiptis į vyriausybę prašydamas pagreitinti sutarimą su Vatikanu ir leisti valdininkams dalyvauti katalikiškose organizacijose.

LIETUVA įsigijo dar vieną savo prekinį laivą, kurį pavadinė "Panevėžys". Laivas jau atplaukė iš Oslo į Klaipėdą.

PREKYBOS reikalais atvyko į Lietuvą vienuolika Anglijos prekybininkų, kurių tikslas sueiti į glaudesnę kontaktą su Kauno ir Klaipėdos pirkliais. Iš Rusijos buvo atvykęs ir Kauną sovietų užsienio prekybos komisariato atstovas susipažinimui su Lietuvos rinka ir prekybos sąlygomis.

PASVALIO urėdijoje, Molinių girininkijoje, perėjo rudens audra padarė daug nuostolių. Vien tik Gumbės eiguvoje audra išvertė ir išlaužė apie 2,000 medžių.

MARIJAMPOLĖS apskrities ligoninė numatyta baigti 1939 metais. Nauja apskrities ligoninė bus viena didžiausių ir moderniausių ligoninių visoje Lietuvoje. Jos statyba kainuos apie 1,000,000 litų.

LIETUVA turėjo savo atstovą Turkijos prezidento Atatürko laidotuvėse. Juo buvo įgaliojotas ministras Bizauskas.

NUBAUDĖ ŽIZMARĄ. Gr. 7 d. Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos ir liečiaus fizinio auklėjimo vedėjas Pranas Žizmaras buvo pašauktas į Vilniaus miesto storastiją ir už rengimą pirmos Vilniaus Lietuvių sporto šventės Spalio 6-8 administraciniu būdu nubaustas pinigine baida. Pranes Žizmaras storastos sprendimą perkelė į teisimą.

MARIJAMPOLĖJ mirė pensininkas J. Vencius, ilgiausia Lietuvoje mokytojas. Vencius gimė 1855 m. Vilkaviškio ap. Paežeriu val. Jis buvo vienas iš ankstyvųjų Aušrininkų. Mokytojavo per 50 metų.

PENNSYLVANIOJE

PITTSBURGH APIE KRYŽIŲ KAL- NĄ

Pereftame Dirvos nr. tilpo atvaizdas Kryžių Kalno, apie kurį noriu padaryti kelias pastabas kiek aš apie jį žinau. Tai yra nepaprastas kalnas, ir jis randasi 8 kilometrai nuo Meškučių, Jurgaičių kaimo lauke, tarpe upės ir vieškelio, ant lygios lankos. Nuo mūsų kaimo tas kalnas yra kokie du kilometrai, taigi aš esu ant jo buvęs ne vieną kartą.

Kalnas tuo nepaprastas kad ant jo randasi pristatyta apie 300 kryžių ir kryželių. Juos ten žmonės statė ne tiek dėl tų sukilėlių, kiek darydami savo visokių apžadus. Kiti tą vietą vadina stebuklinga, atvažiuoja iš tolimų vietų, stato kryžius, keliais eina aplink kalną, tikėdami visokių dangiškų malonių.

Jau 28 metai atgal, man dar būnant Lietuvoje, mačiau kaip su procesija atėjo iš Šiaulių, dešimtis kilometrų kelio, prie to kalno ir ant kalno. Tą dieną buvo suėję kokie dešimtis tūkstančių žmonių.

Apie to kalno "stebuklus" teko iškalbėti su viena moterimi, kuri dabar Pittsburghe gyvena. Ji, gyvendama Lietuvoje, turėjo jau porą vaikų, kurių vienas buvo ketverių metų, bet negalėjo vaikščioti nei kalbėti. Ji visais būdais ir po visokių gydymo vežimėdama stengėsi jį gydyti, bet niekas negelbėjo. Ji pagaliau padarius prižadą pastatyti ant to kalno kryžių, ir, sako, po kelių dienų vaikas pradėjo pasikelti ir vaikščioti, ir ėmęs kalbėti.

Tas kalnas turėtų būti daugiau ištirtas ir sužinota kokia ten tikrai vieta yra. Mano tėvukas pasakojo kad kaip dar jis būvęs piemeniu, ant to kalno viršūnės buvo galima matyti varną vaikščiojant, o dabar ir žmonių nelabai gali matyti, nes jis yra įdubęs. Eina padavimai buk ten buvus pastatyta bažnyčia, bet vėtrų užpustyta ir žemių apnešta.

Pagal vieškelį randasi ir siauri ir statusi kalneliai su pertraukomis. Tai, sako, buvę kaimai. Jau daugel metų atgal, Meškučių klebonas buvo bandęs kasinėti iš vieno šono tą kalną, sako radę kokių bažnytinį daiktų, varpelių ir tt., bet jam prisapnavė kad nieko ten nepadėjus neįėjus, ir paliko kalną ramybėje.

J. Šaulis.

ŽADA STREIKUOTI. Pittsburgho miesto valdyba pasiryžusi sumažinti savo biudžetą ir todėl apmažinti miesto įstaigose darbininkų skaičių. Pirmiausia paaiškėjo kad ruošiamasi paleisti iš miesto darbu 85 darbininkus. Tame skyriuje dirba 375 darbininkai, kurie visi tariasi streikuoti jeigu bus paleidžiami iš darbo tie 85 darbininkai.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdėkit į laiška \$2 ir "Dirva" lankys jus ištisą metą.

IGALIOJIMAI

reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.

K. S. KARPIUS

Registruotas Lietuvos Konsulate Notaras.

Rašykite laiška arba atsilankykite asmeniškai.

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Žiauriai Nužudyta Mergina

Margaret Martin, 19 metų amžiaus mergina, baigus biznio kolegiją su geriausiu pasižymėjimu moksle, prieš Kalėdas buvo telefonu pakviesta į darbą, kuris jai žadėta duoti raštinėje. Jai patarta palaukti prie gatvės kampo Kingston, Pa., kur bus paimta. Kas gi manė kad tai suplanuotas žydystei darbas. Ji buvo paimta į jos laukus automobilį ir dingo. Po keturių dienų rado jos lavoną upelyje 30 mylių nuo Wilkes-Barre. Ji buvo į maišą sugrasta ir virve užrišta. Visi tokia žudyste pasipiktino ir griebėsi įieškoti žmogžudžių.

Kasyklose sunkiai sužeidė P. Andžiulaitį, adv. Andžiulaitį, Čio brolių. Paimtas į General ligoninę, Wilkes-Barre.

Serga Kastas Demikis, Dirvos skaitytojas, Wilkes-Barre.

Jonas J. Nienius.

Sudegę Angliakasių Namai

BROWNSVILLE, Pa. — Del perkaitusio pečiaus viename angliakasių namelyje kilė gaisras, nuo kurio išdegė visos namų biokas, ir apie šimtas gyventojų darbininkų, tarp jų daug vaikų, buvo priversti išbėgti į šaltį. Tas atsitiko 28 Gruodžio. Tie namai priklauso Pittsburgh Coal Co.

DAYTON, OHIO

SLA. KUOPOS SIDABRINIS JUBILEJUS

Sausio 4 d. 1914 m. buvo suorganizuota SLA. 105-ta kuopa iš 10 narių. Taigi Sausio 4 d. šymet sukako 25 metai jos gyvavimo. Pirmutinį organizavimo darbą atliko Jonas Navickas. Pradžią ir tolimesnis kuopos gyvavimas buvo sunkus. Bet dėka pasišventusių veikėjų energijai, visi sunkumai liko nugalėti, ir 105-ta kuopa išauginta. Veikėjai lavdovavosi fraterizmo ir Lietuvių dviasia, užtai jiems ir sekėsi darbe.

Ši kuopa atliko nemažus darbus ir Lietuvių labui. Rengė įvairias pramogas Lietuviško tautinio kultūrinio pobūdžio, aukavo nemažas sumas pinigų Lietuvos reikalams ir labdariniams tikslams. Užtai geros valios Lietuviai įvertino tokius prakilnius šios kuopos darbus.

Kuopa dabartiniu laiku turi 75 narius, jos turtas siekia \$350.

Pagalau reikia prisiminti tris mirusius narius, kurie atliko pažymius nuopelnus organizacijos ir Lietuvių labui. Tai yra šie: Povilas Dambrauskas, Anufas Giedraitis ir Mateušas K. Mockevičius.

Lai buna jiems amžina ramybė ilstis kapų žemelėje.

SVEČIAI. Per Kalėdų šven-

tes buvo atvažiuę čia pasisvečiuoti Chicagočiai: Joanna Varsienė, jos sunus Albertas, kuris studijuoja žurnalizmą, ir vo vašinami M. Mockevičienės Dr. K. Drangelis. Svečiai būnamuose.

D. Rep.

J. Žemantauskas

NOTARAS
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Balsas iš Klaipėdos

Kaip Akiplėšiskai Vokietininkai Dirbo Rinkimus Laimėti

(SPECIALIAI DIRVAI)

Paaiškėjus rinkimų rezultatams, tenka pasidžiaugti kad Lietuviai laimėjome kovą krašto seimelio rinkimuose. Memeldeutsche kultūrverbando nusistatymas buvo kad 100% gyventojų dalyvautų rinkimuose ir kad gauti 100% seimelio atstovų. Kad šito atsiekti buvo daromi teisėti ir neteisėti įvairūs veiksmai, sumažinimui susipratusių Lietuvių balsuotojų skaičiaus.

Pirmiausia buvo pradėta pažymio nedavimo ir atiminėjimo kampanija. Tuo būdu atimta teisė apie porai ar trimis tūkstančiams Lietuvių rinkimų dalyvauti rinkimuose. Kad priartėtų laikas rinkimų sąrašų sudarymui, daugelis Vokiško nusistatymo pareigūnų sąmoningai netrukė į sąrašus Lietuvius, aiškindami kad rinkimuose gali dalyvauti tik vietos kilimo gyventojai ir panašiai. Kai kurie pareigūnai, elgdamiesi pagal įstatymus, visus Didžiosios Lietuvos kilimo žmones, turinčius balsavimo teisę, į sąrašus įrašė, tai "ordinungsdiens" vyrai važinėjo per kaimus ir nurodinėjo ką reikia iš sąrašų išbraukti.

Prasidėjus braukimams, nebuvo įstatymui ribos ir kas kaip norėjo taip elgėsi. Per tai vėl daugiau kaip 1500 žmonių nebuvo prileisti prie rinkimų, nors ir turėjo balso teisę.

Pradėjus organizuoti kultūrverbando narius, daug kur buvo aiškinama kad Lietuva gyvenanti paskutines dienas ir kas nori prie Vokietijos tai turi pasirašyti, nes kitaip čia bus Lenkija. Darbininkai, kurie neprisirašė prie tos Vokietininkų organizacijos buvo atleisti nuo darbų, arba prie darbų neįimti. Į tarnautojus buvo spaudžiama kad jie negalės likti tarnybose kada kraštas bus priskirtas prie Vokietijos. Ukininkai kurie nebalsous už Vokišką sąrašą, busią įsivaryti iš savo ūkių ir susilauks daug nemalonumų. Be to kai kuriose vietose buvo aiškinama kad visi viršaičiai žinos kas už ką balsavo. Daugiau niekas nieko nežinos, tik vienas viršaitis. O kadangi viršaičiai daugiausia Vokiško nusistatymo, aišku kad ukininkas, kuris gerai neįsivokė kaip čia bus, balsavo už Vokišką sąrašą.

Einant į rinkimus senukams kurie norėjo balsuoti pagal savo supratimą Lietuviškai, pakelii jie buvo apkratomai Vokietininkų vyrų ir jiems buvo įbrakama Vokiškas sąrašas.

Visi darbininkai dirbą pas Vokiškus ukininkus, buvo priversti rinkti Vokiščius, o kur patirta kad vis tik darbininkas balsavo už Lietuvius, tam jau atsakyta vieta. Daug prileista balsuoti Vokietijos piliečių, kurie čia jokio reikalo ir teisės neturėjo.

RINKIMŲ DIENOJE

Pačioje rinkimų dienoje buvo matoma kad tokiems spaudžiam ir netiesiai vyraujant, daug balsuotojų visai nemane rinkti. Taip apie 1 val. dienos dar nebuvo balsavę apie 60 nuoš. rinkikų. Tada "ordinungsdiens" buvo įkinkytas ir visi turėjo pristatyti visus rinkikų. Kai kur buvo net mirštanti žmonės atvežti ir veik be sąmonės turėjo su pagalba Vokičių balsuoti. Aišku kad visi tie kurie buvo įgąsdinti, persekiojami, varu į rinkimus varomi, negalėjo pagal savo sąžinę balsuoti už Vokiščius. O tokių buvo mažiausia apie dešimtą tūkstančių balsuotojų.

Par davinėjimas Borusijos plakatų buvo taip pat savotiška agitacija ir prievarta. Nors

SVEIKINIMAS IŠ MUSŲ TĖVYNĖS

KAUNAS, Gruodžio 20 d., 1938 m.

Draugijos, Užsienių Lietuviams Remti Valdyba sveikina mūsų brolius ir seses išsivius su 1939-tais Naujais Metais ir linki kad saitai su tėvų žeme amžiais nenutruktų, kad tarp mūsų žydetų vienybė, ir linki kiekvienam asmeninės laimės ir sveikatos.

TRUMPOS ŽINIOS (IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• **BROOKLYN, N. Y.** — Po ma Pranė Lapienė, laikraščio bendradarbis, leidžia atostogas Floridoje.

— Du jauni užpuolikai atėję į Jono Jurevičiaus salioną, peliais grąsindami, nusivarė Jurevičių į kitą kambarį ir atėmė iš jo pinigus ir laikrodėlį. Antras užpuolikas saugojo keturis kitus ten buvusius žmones. Pro šalį salionu eidamas vienas vyras pastebėjęs viduje įtartinus tipus, pašaukė policiją. Ji laiku atvykus užpuolikai suėmė. Vienas užpuolikas buvo Jonas Galumas, antras kitatautis.

— Vienių dienraščio metinis koncertas rengiamas Vasario 12 d. Labor Lyceume.

— Gruodžio 31 d. išvyko į Pietų Ameriką Kun. Ant. Tamulinas, katalikiškų laikraščio bendradarbis. Jis apsigyvens Urugvajuje.

• **BALTIMORE, Md.** — Kun. J. Lietuvninkas minėjo 45 metų savo kunigystės sukaktį. Kunigu jį įšventino Kardinolas Gibbons, Gruodžio 23, 1893 m. Tą patį mėnesį jis ir užėmė klebono pareigas vietos Lietuvių parapijoje.

• **CHICAGO, Ill.** — Margučio štabo narys J. Sarkauskas laimingai grįžo į Chicago pas savo tėvus ir stojo į redakciją tvarkyti Margutyje Anglišką kalbą vedamą skyrių. Sarkauskas peržingsniavo skersai Ameriką — nuo New Yorko iki Los Angeles. Ta žygiuotė užtruko 227 dienas.

Vyriausia Rinkimų komisija tai ir buvo uždraudus, bet reikame rinkimų bute tie plakatai nebuvo prievarta žmonėms brukami. Gi kas nepirko, buvo įvairiai išjuokiamas ir kai kam gerokai buvo pagrasinta.

Lietuviams nebuvo leista jokia rinkiminė propaganda — nei plakatų lipinimas, nei gatvėse iškabų laikymas, nei eisenos, nei koks kitas rinkiminis darbas. Tas taip pat sudarė tam tikrą nuotaiką, kuri nepridėjo prie rinkiminės kovos Lietuviu naudai. Atrodė kad Lietuviai jau visai kaip išnykę ir visai nesipriešina kas krašte daroma. Tas taip pat galėjo daugelį balsuotojų paveikti. Jeigu būtų sukėlę gerą upą, Lietuviai galėjo dar vieną atstovą praveisti.

Jeigu būtų buvę rinkimai visai laisvi ir teisingi, šį kartą Lietuviai būtų gavę 8 iki 10 atstovų. Tas rodo kad Lietuvių susipratimas krašte vis auga ir dėl to Vokičiai neriaisi iš kailio. Mums Lietuviams nėra ko nusiminti gavus vieną atstovą mažiau, nes gerai žinome kad už "Memeldeutsche" sąrašą stovi didelis milžinas, o prieš milžiną mažam kova juk sunki. Juo labiau kad milžinas niekuomet nepripažysta teisės, o vis tik vartoja savo kietą ir stiprų kumštį.

Turime tik džiaugtis kad kovą laimėjome, nes to milžino užsibrėžimas buvo mums neduoti nei vieno atstovo. Tai reiškia kad mes pasiryžome ir tolimesnei kovai, kokia ji nebutų.

J. Arunas.

PROVIDENCE, R. I.

LIETUVIAI DŽIAUGIASI

Pas mus Providence ir visoje valstijoje įvyko didelės permainos: visi valdininkai išrinkti Republikonai, jie užima vietas, pralaimėję Demokratai turi trauktis, ir visi iš to džiaugiasi. Labiausia džiaugiasi tai Lietuviai, nes Demokratai pasakė kad nei vienas Lietuvius neduos jokio darbo, taip jie ir darė per keturis metus. Tai gi Rhode Island valstiją tik dvi tautos ir valdė: Airiai ir Italai, o kitus visus iš valdiškių darbų išvarė ir manė kad niekas negalės jų iš valdžios išstumti; jie vartojo valstijos ir miesto pinigus rinkimams praveisti, bet nežinojo ar laimės ar pralaimės. Visuomenė šį kartą ėjo su Republikonais, kurie ir laimėjo rinkimus.

Demokratai grynai kad jie bedarbius užlaiko ir kiek jie daug visko padarė, bet jų darbus visi matė, o geriausia namų savininkai: jie turėjo bedarbius laikyti dykai ir nebuvo galima iš savo namų išvaryti, kurie buvo miesto maitinami, tik, žinoma, Washingtono pinigais, o taksų pinigus tai jie aiškvojo ant ko norėjo.

Nuo Gruodžio 1-mos visus Demokratų klubus uždarė, policija ir valstijos alkoholinių gėrimų komisija nedavė jiems leidimų. Tie dabar tiesiog sėsta. O Lietuviams, su kuriais Demokratai visai nesiskaitė, ir net jų klubų kėsinosi uždaryti, dabar kitaip stojosi. Lietuviu klubas gavo pirmos rusies leidimą ir gali pardavinėti alų, deginę ne tik nariams bet ir visiems kas tik į klubą užėina, be skirtumo tauty, kas tik turi pinigų: durs visiems atdaros, bi tik užsilaiko kaip pridera. Taigi dabar Lietuviu klubas prisikimšęs svečių. Klubas pasijuto atsistojęs ant tvirtų kojų ir nutarė pavasarį budavot didelį namą ir klubą su viskuo kas moderniškame klube turi būti.

Gubernatorium tapo išrinktas Vanderbilt, iš tų senų milijonierių, žinomų po visą Ameriką, dar jaunas žmogus, 36 metų, jo žmona yra 28 metų, labai graži ir prielanki, kur tik buvo koks piknikas ar išvažiavimas, jie abu atsilankydavo ir su visais draugiškai laiką praleisdavo. Jie abu yra labai populiari, taigi ir pasiekė rinkimus laimėti.

Nauja valstijos valdžia ketina nei vienos tautos neaplenkti, žada duoti darbus ir kelioikai Lietuviu, pagal jų tinkamumą.

J. K.

SKAITYKIT VIENYBĖ

• **VIENYBĖ** — seniausias ir geriausias Lietuvių laikraštis Amerikoje, einantis 52 metus ir antrus metus populiariu dienraščiu. Leidžia Lietuviu Spaudos Bendrovė.

Prenumerata metams užsieniuose \$7.00, pusei metų \$3.75, 3 mėnesiams \$2.

Suv. Valstijose ir Kanadoje metams \$500; pusei m. \$2.75. Adresuokite:

VIENYBĖ

193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Dayton
534 Michigan Av. Dayton, O.

MIRIMAI

MIRE AMERIKOS LIETUVIAI

NORKUNAS Antanas, 47 m., mirė Lapkričio 28, palaidotas Gruodžio 1, su bažnytinėmis apeigomis, Harrisburg, Ill., kapinėse, šalia savo brolio Juozo, kuris mirė 5 mėnesiai pirmiau. Pašalvotas buvo savo sesers Marės Talandienės namuose. Buvo nevėdęs. — Seinų aps., Švent-azerio par. ir kaimo. Amerikoje išgyveno 28 metus. Mirė ligoninėje Eldorado, Ill., sirgęs dvi savaites plaučių uždegimu. Paliko dideliame nuliudime 4 seseris: Juzę Čižauskienę, Brooklyn, N. Y., Marę Talandienę, Oną Lutvinskienę, Eldorado, Ill. ir Agotą Kviedas, Harrisburg, Ill. — Lietuvoje gyvena senas tėvas ir pamotė. Kas iš giminių ar kaimynų norėtų plačiau žinių, rašykite pas: Ona Lutvinski, R. I. Eldorado, Ill.

RUDINSKIENĖ Elzė, 74 metų, mirė Gruodžio m., Pittsburgh, Pa.

NORVILAS Pranas, 50 metų, mirė Gr. 23, Chicagoje. — Tauragės ap., Svėkšnos par.

DANAUSKIENĖ Ona, 66 m., mirė Gruodžio m., Waukegan, Ill.

VIETA Antanas, pusamžis, mirė Gr. 18, Chicagoje. — Raseinių ap., Sidlavos p., Vilkiškių k. Amerikoje išgyveno 28 metus.

STASEVICIUS Feliksas, 60 m., mirė Gruodžio 16, Chicagoje. — Ukmergės ap., Sėtos par., Nemanių kaimo.

BIELSKIENĖ Marijona (Dvy-laitė) pusamžė, mirė Gruodžio 25, Chicagoje. — Amerikoje išgyveno 31 m.

KUKORAITIS Matuzas, pusamžis, mirė Gr. 24, Chicagoje. — Panevėžio ap., Naujamiesčio par., Mazgailių k. Amerikoje išgyveno 35 m.

PETRAUSKAS Jonas, 33 metų, mirė Gruodžio 23, Chicagoje. — Gimęs Thomas, W. Va.

BARKAUSKAS Bronius, mirė Spalių mėn., Buenos Aires, Argentinoj. — Raseinių ap., Kalnujų kaimo.

BABONIS Juozas, 67 metų, mirė Gruodžio 25, Brooklyn, N. Y.

VIDZIUNAS Petras, 27 metų, mirė Lapkr. 4, Brazilioj.

KISIUNIENĖ Katarina, mirė Lapkričio mėn., Santa Casa, ligoninėje, Brazilioj.

CAMRUKAS Mikas, 42 metų, mirė Gruodžio 22, Brooklyn, N. Y.

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permainą

PRANEŠKIT ADMINIS-TRACIJAI BUTINAI

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paštui, nes paštas nesius jums Dirvos ir naują vietą jeigu neprimo-kėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikeli-mą į kitą vietą gyventi. — Adresuokite mums trumpai:

DIRVA
Cleveland, Ohio

Importuotos iš Lietuvos — Tikros

TREJOS-DEVYNERIOS

(GARSI LIETUVIAMS ŽINOMA "TREJANKA")

Išgykit sau pakelį tuojau.

Su užsakymu siųskite ir užmokestį, pašto ženklai priimami mažiems užsakymams.

Kaina 25c. Į kitus miestus 30c.

DIRVOS KRAUTUVĖ

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave.

Cleveland

HEnderson 6729

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave.

HEnderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave.

ENdicott 2343

N. A. WILKELIS
Savininkas

JURGIS ARBUCKAS
Vedėjas

Gerb. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILAS "AT-SIKĖLĖ" — IŠ KUR? (IŠ "LETARGIŠKO MIEGO?")

Sveiki-gyvi, mano gerbiamieji ir mylimieji! Gal jau manėt kad aš pas Abromą nukeliavau ir daugiau mano balso negirdėsit, tačiau situacija kitokia buvo. Eventualiai aš ir vėl pradėdau savo paskaitas per Dirvos radiofoną.

Prasidedant naujam metui, neiškenčiu ir aš nestojęs aktyviai darbuotis mūsų visuomenėje!

Pirmiausia, turiu pareikšti jums kodėl aš taip ilgai tylėjau ir šiame puslapyje mano atvaizdo nesimatė.

Gerb. Asilas, aną kartą išskeldamas aikštėn neva paslaptį mano tylėjimo, išklydo sakdamas buk tarp mangs ir pono Redaktoriaus kilo nesusipratimai dėl to kas atsitiko Brooklynne, kuomet aš su ponu Redaktorium buvau ten nuykęs ir patyrėm kokie nesusipratimai tarp tenatinių tautininkų eina. Aš pilnai sutikau su ponu Redaktoriaus pareikšto mis mintimis apie tą incidentą. Jeigu pats tylėjau tai turėjau sukanęs dantis tylėt, nes ir man nepatiko tokie apsireiškimai kokius radom tarp Brooklynie tautininkų.

Mano tylėjimo priežastis buvo ta: mokinausi taisyklų lingvai Lietuviškai kalbėt ir rašyt. Mat, mano gerb. Šonkaulis praleido vasarą Lietuvoje, išmoko naują Lietuvišką kalbą, ir parvyti atgal pradėjo kritikuoti mane kad aš nemoku taisyklų lingvai rašyti ir kalbėti. Turėjau nuo jos imti pamokas Lietuvių kalbos!

Kalbos besimokydamas, pradėjau biškį sutingyti visuomeninį darbą dirbti — ir turiu pasakyti jums, gerbiamieji, kaip yra lengva ir gera nieko neveikti! Aš ėmiau manyti: kam dirbti, kam vargti, kam rašyti! Yra daug kitų, tegul jie dirba! Del manęs vieno pasaulis nesugrius, tauta nežus, Lietuviški reikalai nenukentės, Klyvlandas manęs nepasigės, o Dirvai tegul pats Redaktorius rašo!

Taip žmogus ir nuleidi rankas, apsileidi mąstyme, protas nustoja dirbti, mintys nieko naujo nesiima tverti, ir prasideda taip vadinamas "letargiškas miegas". Žmogus leidi laiką niekais, mažam pasismaginimui, su draugais pasiplepėjimui, ir buni patenkin-tas.

Bet žmogų sąžinė ima graužti, pradeda rupėt kas bus jeigu vienas, kitas, trečias ir daugybė kitų nedirbs — kas dirbs? Užžels ir takai kuriais mes vaikščiojame; sunyks laikraščiai, taip reikalingi; vienas kito nepažinsim praėjus kiek laiko....

Taigi, aš ir vėl stoju į kurybinį darbą, su naujais metais, nauja energija, ir kviečiu visus imtis darbo! Kai visi dirbs, bus lengviau kitiems. Kai visi stengs daug daugiau padarys.

Dabar, noriu palinkėti visiems visokių laimčių ir pasisekimų — savo draugams ir nedraugams:

Ponui Dirvos Redaktoriui linkiu talpinti mažiau mirusių Lietuvių vardų savo laikraštyje.

Grigaičiui, Naujienų redaktoriui, linkiu sugalvoti kokią ekskursiją į Marsą, kai pasibaigs komisas iš kraustymosi iš Najorko į Picburką.

Draugo Redaktoriui Šimui linkiu gauti pakvietimą važiuoti į Lietuvą užimti ministro pirmininko vietą kuomet krikdemų vadai Lietuvoje padarys perversmą ir paims valdžią iš savo rankas.

Vilnies redaktoriui draugui Pruseikai linkiu gerti daugiau ir geresnės degtinės atsilankius pas draugus darbininkus savo laikraščio ubagavimuose.

Keleiviu redaktoriui drg. Mikelsonui linkiu laimėn-gai išnaudoti savo antrą kuditį ir daugiau pasirodyt savo šmeižiškais gabumais.

Jurgelioniui, Tėvynės redaktoriui, patariu paskirti SLA. pinigais komisiją nuvažiuoti į Picburką nupirktą centrą namą ir ištirti ar ten nėra žiurkių, kad nereiktų vėl kraustyti ir kitą koki miestą.

Vaidylai, Sandaros redaktoriui, linkiu rupintis daugiau Sandaros reikalais ir tautinės srovės gerove, o ne sėdėti ir laukti kad sandariečiai atsiųstų aukų.

Margučio M-Peratoriui Vanagaičiui linkiu paruošt naują puikią Dzindzi-Operą ir pavaišint kitus Amerikos Lietuvius, ne tik vieną Čikagą.

Vienybės redaktoriui Vitičiui linkiu nukariauti jo kliudytojus sandariečius ir savo kaimynui Brooklyniečius ir su visais padaryti brolišką taiką.

Susivienijimui linkiu apsidairyt ir atsikratyti visokių kraustytojų, kurie ne tik centrą bet ir iždą gali iškraustyti.

Lietuvos tautinei vyriausybei linkiu nepaklausti krikdemų kumelių laktų-galų ėlūbėjimo apie jų "pačius geriausius", kuriuos jie nori ir valdžią įpiršti sudarymui "tautos vienybės", kurie tautą nori paskandinti.

Taip pat linkiu visokių gerumų ir pasisekimų visiems kitiems, čia nepaminėtiems mano draugams ir nedraugams.

Noriu kad pasaulyje būtų taika, kad gautų galą visų kurie ramybę ardo, ir kad galėtų ramiai ir gražiai gyventi tie kurie gyvenimą supranta.

NEW YORKE, penkių kriminalistų vaikinų motinos įteikė gubernatoriui prašymą paliuosuoti nuo mirties bausmės jų vaikus, kurių vietoje jos pačios sutinką užmokėti savo gyvastimis. Jos nori kad jie, išleisti, vėl vartų savo kriminališkus darbus.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartus į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave. Chicago, Ill.

KIBIRKŠTYS

DIDŽIULĖS Tautininkų kolonijos, buvusios tautiniai centrai, Brooklynas, Pittsburghas, Chicago, į kurias mažesnės tautinės kolonijos visada žiūrėjo kaip į tautinį veidrodį ir iš jų sau stiprybę sėmė, jau tirpsta bendrafrontininkų kaitile.

Chicagoj SLA. 36-ta kuopa, kuri buvo tautininkų tvirtovė ir kuri dar neseniai protestavo Pildomajai Tarybai prieš pasikėsinimą kelti centrą iš New Yorko, jau pasidavė bendrafrontininkams.

Brooklyne SLA. 38-ta kuopa, kuri nuo pat jos įsikurimo visuomet buvo pavyzdžiui kitoms SLA. kuopoms kaip grynai tautinė kuopa, baigia jau sutirpti bendrafrontininkų kaitile. Paskutiniame jos susirinkime tapo nutempta ir raudonųjų "kongresų", kuris nieko bendro neturi su SLA.

Pittsburgho tautininkai aju deda savo parašus ant vieno popierio lapo su bendrafrontininkais, kad SLA. centras būtų išskaltas ir kalnuotą dumuose paskendusį Pittsburghą, nežiurint kiek tas kėlimas padarys Susivienijimui nuostolių ir apsunksnis narius mokesčiais.

NE KITAIP yra ir su SLA. Pildomojoj Taryboj esančiais tautininkais, kurie neturi pilietiškos drąsos pasipriešint "flop-hauzės" ir žiurkių išgąsdintų bendrafrontininkų užmačioms, sutikdami su viskuo ką tik bendrafrontininkai užsigeidžia.

KODEL taip yra kad tautininkai nebesusikalba tarpusavyje ir turi bendrafrontininkams nuolankiauti? Nejaugi jie atsidavė likimui ir laukia kad juos bendrafrontininkai gyvus palaidotų?

AŠ MANAU kad to viso pikto didžiausias kaltininkas yra tik mūsų apsileidimas ir neveiklumas.

Jeigu pas tuos tautininkus kurie ant viso veikimo yra pamoję ir sėdi namie, atgtyt nors kibirkštėlė buvusios energijos ir noro veikti, tautininkų niekas ir niekur nengalėtų — jie dominuotų. Tik gaila kad jie kol kas dar snaudžia.

ŠTAI ATEJO iš Lietuvos nemalonus žinios kad tam tikroms sąlygoms susidėjus Lietuvoje uždaryta Vilniui Vaduotų Sąjungai ir Geležinis Vilkas. Musų katalikai, kurie turi savo gyvą ir veiklų centrą Katalikų Federaciją, suskubo šaukti katalikų suvažiavimą, kur bus aptarta ir nustatyta Vilniaus vadavimo gairės.

Ar ką tame reikale veikia tautinės srovės centrai? Ar jie pasisakė už bendrą suvažiavimą su katalikais ar atskirai? Greičiau kad ne. Bent šių eilučių rašėjui neteko spaudoje matyti nei girdėti ko nors panašaus.

Tautininkams bemiegant kitos srovės sistematingai pradės vykdyti Vilniaus vadavimo darbą, o tautininkai pasiliks tik žiurėtojai.

Titnagas.

Kelionė po Musų Lietuvą

(Tėsinys)

KELIONĖ Į RAMBYNĄ. APLEIDŽIAM KAUNĄ. — JOMARKAS KLAIPĖDOJE.

BIRŽELIO 18, šeštadienis. — Šį rytą mudvi atsikėlėm 5 valandą, nes "automatrica" (greitasis traukinys) apleidžia Kauną 6 val. ryto, o mudvi turim juo išvažiuoti, kad patekti į Klaipėdą per pietus. Tai buvo nemalonūs šaltas, šlapias rytas, taigi Bronė labai džiaugėsi kad ji atsivežė savo žieminių palta, o aš tik drebėjau tylėdama, nors aš buvau atsi-vežus kelias vilnones sukias ir vieną jų dėvėjau šį rytą. Musų reikmenys buvo supakuotos išvakaro, taigi tik užrakinom savo valizas ir išvažiuom, tikėdamos negryžti į Kauną mažiausia savaitę laiko, dalyvauti Tarptautinėj Regatojė (burinių laivų lenktynėse) Klaipėdoje ir apsilankyti Pagėgiuose. Turėjom pasi-skyrę apžiūrėti Klaipėdą, nuvažiuoti į Nidą, Smėlio Kraštą, vadinamą "Lietuvos Sahara".

Išsinesėm savo valizas ir gavėme, jos rodėsi nepaprastai sunkios, ir laukėm gauti taksi, tačiau kad tai buvo ankstyvas rytas ir labai nesmagus, gavėm buvo tuščios, taigi aš palaukiau prie kiemo vartų, o Bronė paėjo porą blokų kur buvo taksi stotis, pasivaikinti taksi. Pribuvom į geležinkelio stotį, kur nešikas pamėmė panėšėti mūsų valizas ir traukinį, kuris jau gatavai laukė. Nusipirkom savo bilietus į Klaipėdą, kas mums kaštavo po 9 litus ir 10c (\$1.55). Reguliarė kaina yra 18 litų 20c, bet mes turėjom svečių kortą, kuri šią vasarą galima gauti bilietus puse kainos, ir panaudojom ją pirmą kartą kai į Lietuvą atvykom.

Į traukinį reikia eina po apačią, žemyn laiptais tuneliu ir vėl lipi į viršų prie traukinio bėgių. Traukinis buvo užpildytas keleiviais. Musų nešikas sudėjo mūsų valizas kur reikia, vienas viršun, kitas sukišo po sėdynę, ir kada atsistojo jis alsavo visu smarkumu, lyg baisiai persidirbs. Mudvi su Bronė davėm jam po porą litų, ir tik pamanykit! jis pažūrėjo į mus ir kratydamas galva sako, "O, ponitės, permažai už tiek daug darbo".

Mudvi pasijutom keistai, nes žmonės aplink mus žiūrėjo į mus, ir mes jautėmės kad tą nagabą nešiką skriaudžiam, taigi dadejom dar po porą litų. Kai išvažiuom, pradėjom skaičiuoti, ir dasiprotėjom kad aštuoni litai nešikui už panešimą bagožo iš taksi į traukinį yra labai daug. Musų pinigais pasidaro net dolaris ir 35c! Taigi apsisprendėm kad daugiau nesiduosim apgauti, nežiurint kaip sunkiai nešikas alsus! Šios dvi mergelės keliaudamos mokinas brangioje patyrimo mokykloje!

Apsitvarkėm sau, ir traukinis išvažiuo. Turėjom smagumo dairantis per langus. Kaip tik traukinys įsivažiavo, atsiradom garsiam Kauno tunelyje, kuris eina pro Kauną supančius kalnus. Tunelis gana ilgas, trunka keletą minučių pervažiuoti. Laukuose viskas buvo ramu šią ankstyvo ryto valandą, viskas buvo šlapia ir ore kabojo tankus rūkas. Jautėmės nesmagiai del tokio blogo oro, tačiau turėjom viltį kad vėliau išsiblaivys.

Už poros valandų pasiekėm Radviliškį, kur keliai skiriasi

ir kur pasazieriai persėda važiuojant į kitas Lietuvos dalis. Čia turėjom malonią nuostabą, nes musų pažystamas Clevelandietis, Martinas Žitkus įlipo į vagoną. Jis važiuo iš Panevėžio, kur jo tėvai gyvena, ir Klaipėdą pas savo seserį. Buvo smagu jį susitikti, nes pirm važiuavimo į Lietuvą mes kvietėm jį važiuoti kartu su mumis per Skandinavijos valstybes, bet gal but jo laikas neleidžia jam tokia ilgą kelionę atlikti, kadangi jis galėjo trumpai Lietuvoje būti ir turėjo grįžti į savo darbą.

Tuo tarpu pradėjo oras blai-vėti, ir mums besiantinant prie Klaipėdos ėmė kaitinti saulė, pasidarė labai šilta, ir mes džiaugėmės tokiu oru.

Pribuvusios į Klaipėdą ir pasiilkusios bagoža stotyje, ėjom keletą blokų į Švedų Amerikos Liniją, kur randasi musų geras draugas, p. Zaborskis, pas kurį gausim daugiau informacijų apie savo tolimesnę veikimą. Mums beieinant, susitikom brolius Motuzus skubančius ir geležinkelio stotį, pakalbėjom su jais tik keletą žodžių, nes jie negalėjo ilgiau užtrukti ir nenorėjom juos sugaišinti. Už tų kelių minučių ponas ir ponė Augustauskai (direktoriaus Kuno Kultūros Rumų Kaune) to neatsimušė iš mus, nes ir jie kubojo į stotį. Mes tik panu-jom jiem, ir greitomis pakakėm keletą žodžių, ir jie nukubėjo sau. Ponas Augustauskas matomai Klaipėdoje buvo dalyvauti Regatojė.

Pribuvom į p. Zaborskio istaigą ir radom jį vėl nuosir-lyti ir gatavą mums pasitarnauti. Jis pasakė mums, palikit viską man, aš atliksiu, ir jus niekuo nesirupinkit. Pasakiau jam kad norim važiuoti į Pagėgius aplankyti musų draugus, pp. Juodkazius. Oh! Jis juos gerai pažysta, ir tuoj paskambino telefonu į Pagėgius, kur poni Juodkazienė tarnauja prie telefono. Pakalbėjau su ja ir patyriau kad didėji iškil-mė, "Joninių Naktis" Rambyno Kalne, kurią aš taip norėjau matyti, prasideda šį vakarą. Rambynas yra tik keli kilometrai nuo Pagėgių. Ji pasakė man būtinai išvažiuoti iš Klaipėdos traukiniu 2 valandą, ir jie lauks musų Pagėgių stotyje. Ten nuvažiuoti ima apie porą valandų. Kadangi aš jų visai nepažinojau, pasakiau kad jie pažins mane iš mano raudono palto.

Aš dėl to labai pradžiugau, gerai kad pasiryžom atvykti į Klaipėdą keliom dienom anksčiau negu buvo nustatyta "Joninių šventė", nes šios iškil-mės jokių būdu nenorėjau praleisti. Apie ją tiek daug girdėjau ir skaičiau. Apie ją aprašysiu vėliau kai prie to prieisiu.

Kadangi jau buvo apie 12:30 ir laikas pietum, prie to mes buvom be pusryčių, taigi alkanos, ir turėjom porą valandų laukti traukinio, ėjom į Viktorijos viešbutį užvalgyti. Pakeliu užtikom Klaipėdiečių jomarką. Jis yra panašus kaip turgai, tik juose didesnių dalykų turi pardavimui šalip valgomų produktų. Buvo įdomu matyti pirmą prieitą šalinę gatvę, užpildytą žmonėmis, su ištatytomis visokiomis prekėmis abiem šonais, o viduryje gatvės malšė žmonės ir abu galu. Buvo šilta ir saulė skaiščiui švietė, visoki margi audiniai tiesiog žerėjo skaisčioje šviesoje. Derėjimai ir sumišimas buvo visomis pusėmis.

Štai medinės klumpės, puodai, puodynės, namų darbo kailiai, rubai, audiniai, žvakės, duona, dešros, pieno produktai, kiaušiniai, sviestas, ir begalė visokiųjų žuvų, rųkytų, sudytų, šviežių, marinotų, trumpų, ilgų, apvalų, mažų, mažyčių, ilgų, storių, ir visokių. Kas labiausia aki traukė tai daugybė avių kailių, namų darbo vilnoniai ir lininiai audiniai. Keliais atvejais suėmė noras pirkti gražų, minkštą gelsvos spalvos avies kailį ir vežtis namon, pasidėti sau prie lovos. Tik mintis kad reikės jį nešiotis ir vežiotis ir nepatogumas dėl to sulaukė nuo perkimo.

Bevaikščiojant po jomarką ir viskuo stebintis, patėmijau pažystamą veidą tarp minios. "Ponas Pronskus!" sušukau, ir pradėjau jį sveikint už rankos. "Kaip malonu pamatyti pažystamą veidą tokioje juroje sve-timųjų". "Onyte!" jis sušuko, plačia šypsa, mane pažinęs. "Niekad nebučiau ir sapnavęs sutikt tamstą Klaipėdoje, tokioje minioje žmonių". Tiesiog pradžiugau kad jis iš pirmo žvilgsnio mane pažino. Mes nesimatėm jau visa eilė metų, paskiausia kai matėmės buvo pas Bačiūnus, Tabor Farmoje, Sodus, Mich., apie septyni metai atgal, Vanagačio rengtame metiniame Golfo Turnamente. Pronskus buvo Amerikoje per keletą metų, susipažinau kada jis lankėsi Clevelande, ir paskiau matėmės keletą kartų Chicagoje ir New Yorke. Jis yra žurnalistas ir yra vieno Klaipėdos laikraščio redaktorius. Su juo kiek pasikalbėjusios ėjom į Viktoriją pietuoti, jis lydojo mus, o einant susitikom kitus du žurnalistus iš Kauno, Rimidį ir Naruševičių. Aš patyriau kad p. Naruševičius yra

(Bus daugiau)

DIRVOS VAJAUS EIGA

NAUJI SKAITYTOJAI
Šie nauji Lietuviai įstojo į Dirvos artojų eiles:

Povilas Selickas, vietinis.
K. Skorka, vietinis.
Jonas Vaičiūnas, vietinis.
Jonas Botyrius, vietinis.
Elz. Strimaitienė, vietinė.
Mrs. John Zelbin, vietinė.
Ant. Rymaitis, vietinis.

Albina Melinienė, vietinė, išrašė Dirvą savo švogerini Pr. Čerlaukai, Lietuvoje.

B. Klorikaitienė, vietinė, išrašė Dirvą Jonui Skipariui, i Ada, Mich.

J. Kazlauskas, Akron, O., užsirašė per S. Rodavičių.

P. Dragunas, McKees Rocks, Pa., užsirašė per J. Šaulį.

Frances Arstika, Kearny, N. J. išrašė Dirvą Wm. Patsunui, Somersville, Conn.

Jonas Rogers, iš Kansas City, Kan., užrašė Petru Misevičiui, i Lietuvą.

VI. Račinskas, Amsterdam, N. Y., išrašė Dirvą Wm. Kazilui, ten pat.

Wm. Akalis, Detroit, Mich.

Pr. Stasiulis, Pittsburgh, Pa.

KAS DAUGIAU?

Išrašyk Dirvą savo draugams, giminėms Amerikoje ar Lietuvoje. Prisiųskit laišką \$2 (\$3 į Lietuvą) ir lankys juos ištisą metą. Pradėsim siuntinėti su Nr. 1.

laikraščių fotografas, kurio daugybė fotografijų įvairių vaizdų ir įvykių Lietuvoje tančiai matosi Lietuvos laikraščiuose su jo vardu. Šie vyrai kvietė mus vykti su jais pasi-važinėti jachta, bet kadangi mes buvom susitvarkiusios išvažiuoti iš Klaipėdos tuoj po pietų, turėjom jų kvietimą at-sakyti. Po pietų dar turėjom keletą minučių laiko, taigi pagelbėjom tiem vyram pajieško-ti rinkoje ungurių. Vaikščio-damos po jomarką abi su Bro-ne, matydamos gražias skares, besigerėdamos jomis pasi-ryžom po vieną nusipirkti. Bevaikštinėjant vėl sutikom Mar-tiną Žitkų, dabar jis padėjo savo seserei pirkinėti, ir jis tu-rėjo nusipirkti vieną tų kailių, nam rūpėjo žinoti ar jis pirk-o sau ar tik panėšėjo savo sesers pirkat. Atsisveikinom su savo draugais žurnalistais ir sku-bėjom į p. Zaborskio istaigą pasakyti kad jau mudvi vyk-s-tam į stotį. Ponas Zaborskis savo maloniu būdu pranešė kad jis išrupino mudviem kvie-timus į didįjį Regatos Balių, kuris rengiamas pirmadienio vakare, užbaigimui Regatos. Baliaus bus Jachtklubo salėje, ir bus formalus, tik parinkti žmonės kviečiami ir turės dė-vėti formalius rubus. Mudvi nudžiugom, nes tokio nuotikio nenorėtume praleisti, tačiau nusiminėm kuomet prisiminėm kad mudvi neatsivežėm vaka-rinių suknių, nesitikėdamos to-kiu baliu. Mes viską paliko-m Kaune užrakytą musų ba-gažuose, pasimdamos tik kai kuriuos reikalingus daiktus. Ponas Zaborskis klausė ar mes nežinom ką kas ten Kaune galėtų paimti musų da-lykus ir prisiųstų mums. Pra-dėjom galvoti, taip, ten yra kas tą atlikti, bet viskas užra-kinta, bet mes turim raktus ir butų per daug bėdos.

(Bus daugiau)

KALENDORIAI

Parsiduoda po 25c.

Vienas duodamas Dovanų
Dirvos skaitytojams

Iškirpti šį surašą, pažymėkit kurio ir kiek kalendorių norit ir prisiųskit kartu su pinigais (mažiau negu \$1 priimam pašto ženklais)

-----Kražių Skerdynė
-----Vytauto Priesaika
-----Lietuvaitė su Vėliava
-----Lietuvos žemėlapis
-----Ežeras ir Kalnai
-----Upelis tarp Kalnų
-----Darius ir Girėnas
-----Gražuolė ir Povas
-----Gražuolė prie Fontano
-----Upelis ir Pagirys žiemą
-----Jura Naktį ir Žibintas
-----Vaikučiai prie Fontano
-----Elniai prie Upelio
-----Kristus Vaikelis
-----Marija Motina
-----Nuėmimas nuo Kryžiaus
-----Kristus Perverta širdimi
-----Angelas Sargas
-----Sventa Seimynėlė
-----Šv. Juozapas
-----Marija Sopulinga
-----Šv. Antanas ir Jezus

(Pridėkit 10c taksams ir pašto, parsiumto kaštams)

Dabar laikas užsiprenumeruoti Dirvą 1939 m.

Visus Dirvos skaitytojus kviečiame platinti savo laikraštį DIRVĄ tarp savo draugų, giminiių ir pažystamų, kalbinti juos užsirašyti Dirvą jei ne metui tai nors pusmečiui, prisiunčiant tik \$1. Išrašyk Dirvą savo jau-nų dienų draugams arba giminėms Lietuvoje arba kitose pasaulio dalyse gyvenantiems. Apdovanokit juos.

AMERIKOJE \$2

Dirva yra mėgiamiausias laikraštis Amerikos ieseivijos Lietuvių. Ją Lietuviai mėgsta už jos nuosekliai, teisingas, plačias žinias apie Lie-tuvą, bešališkas žinias iš viso pasaulio, ir daugybę jos įvairių raštų, eilių, dainų ir juokų.

KANADOJE 2.50

Kanadoje Lietuviai visur gauda Dirvą. Daugybė ją prenumeruoja. Kuriems perbrangu pa-tiems, prašykite savo giminiių gyvenančių Suvie-nytose Valstijose išrašyti jums Dirvą nors ir pusei metų. Pusei metų kaina tik \$1.25.

LIETUVON 3.00

Lietuvoje Dirva taip mėgiama kad pasiekus sa-vo skirtą vietą, ji eina iš rankų į rankas. Jos sulaukė, susirenka plačios apielinkės kaimynai paklausyti. Vienas skaito, kiti klauso. Už \$3 metuose pralinksminsit visą kaimą.

• TEGUL DIRVA PRADEDA JUOS LANKYTI TUOJAU, SU PRADŽIA NAUJŲ 1939 METŲ! •

Prenumeratą siųskit money orderiu arba pinigais, aiškiai įrašykite savo antrašą laišką viduje nurodant kam laikraštį siųsti. Adresuokit sekanciai:

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LIETUVOS PADĖTIS KASKAŖAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

KLAIPĖDOS Krašto Seimelio rinkimų krizis, sudarytas pačių Klaipėdos Krašto Vokietininkų-nazių, iškėlė naujas apystovas ir pačiai Lietuvos valstybei.

Hitlerio sudaryta Europoje padėtis po Čekoslovakijos supilėtimo pašalina Lietuvai pavojų Lenkų užpuolimo, kokis išrodė galėjo būti pereitą Kovo mėnesį, ir apie kokį visame pasaulyje išsiskleidė Lietuviai per tu-
lą laiką susirupinusiai diskutavo.

Kai Kovo mėnesį Lenkai galėjo staiga pulti ant Lietuvos ir ką nors daugiau užgrobtį, dabartinė padėtis jau reikalauja Lenkus kuoartimiausia risti su Lietuva geros kaimynystės ryšiais. Lietuviai atsiduria kiek keistoje padėtyje: budami nepriklausoma tauta, Lietuviai buvo draugais Ukrainiečiams, kurių tauta išdalinta ir paversta tarp kelių valstybių. Lietuviams, buvusiems Ukrainiečių parama ir pagalbos viltimi, per artimus ryšius su Lenkija ir Rusija, reikėtų „užmiršti“ Ukrainiečiams bent kokios pagalbos teikimą, kad ir moralinės, kuomet Lenkija ir Rusija nori statyti visas savo įiegas neprileisti Vokiečius prie Ukrainos atstatymo....

Dabartiniu laiku Lenkijai pulti Lietuvą ir svajoti užgrobtį jau galimybės praėjo.

Už Lietuvos kaimyniškus santykius varžosi Hitleris su Lenkija. Iki dabar, Lietuva turi lygius draugingus santykius su abiem tom valstybėmis. Su Berlino valdžia tie santikiai buvo užmegsti iš anksciau. Su Varšava tik pastaromis dienomis baigti.

Lietuva pasidarė lygiai svarbi Rusijai, Lenkijai, ir Vokietijai. Lietuvai tačiau pasidarė svarbiausiu tai išlaikymas tarp tų trijų piktų kaimynių savo neutralumo: visoms ji privalo būti lygiai drauginga ir nei vienai nežadėti nei pagalbos nei pritarimo kokiame nors jų konflikte, kam išsivystyti galimybių netruksta.

Vokietija, šiuo laiku, naudoja Klaipėdos uostą — tą butingą Lietuvii tautai reikmenį, prisitraukti Lietuvą daugiau į savo įtaką. Kokia ta įtaka gali būti aišku iš Vokietijos kritiškos ekonominės padėties. Didėsės valstybės turi sutartis su plačiu pasauliu ir turi kur savo prekes padėti. Jos iš kitų šalių gauna ir maistą (kaip pav. Anglija dalį maisto gauna iš Lietuvos). Tos šalys Vokietiją boikotuoja, jose Vokiečių biznis nusmuko.

Aplinkines kaimynines valstybes aplink save sutokus, Vokietija nori iš jų gauti ir pigų maistą ir savo išdirbinius jose, nors ir tam tikru prievartos būdu, pardavinėti. Ta prievarta, kaip matėme Čekoslovakijos atsitikime, yra pakreipimas valdžios ir savo puse (gaila kad tą daro nediplomatisku, bet pusiau barbarisku būdu — ne gražiu susitarimu bet grąšinimais). Čekoslovakijoje net pajėgė įstatyti sau prielankią vyriausybę.

Lietuvoje, nepavykus „Voldemarininkais“ įgaudinti, bando įsigalėti derybomis, kurių priešakyje laiko Klaipėdą kaip Lietuvai viliojį priemonę.

Savo įtakos Lietuvoje siekdamas, Hitleris Lietuvai grąšina Klaipėdos netekimu ir gal dar kitokiais pavojingais nemalonumais, kas mums, kaip mažai tautai, norinčiai ramiai savo gyvenimą tvarkyti, neduoda ramybės.

Kiek iš visko aišku, Hitlerio planuose nėra jokio užsimojimo Lietuvą paglemžti, nei spaudą atimti, nei kalbą uždrausti, nei tikėjimą perkeisti.

Už tai keista ir gaila kad mūsų pačių tautos žmonės — tos grupės kurios priešingos dabartinei Lietuvos vyriausybei, dasileidžia visokiausiu nesamonių savo sekėjų klaidinimui. Tų visų klaidinimų atvaizdis yra jų spauda. Ta spauda — kairiųjų ir dešiniųjų — tiesiog iš kailio neriasi tikinėdama savo skaitytojus buk dabartinė Lietuvos vyriausybė „parduoda“ Lietuvą ir Lenkijai, ir Vokietijai, ir nusako buk vienatinę išeitį ir išsigelbėjimas iš to būtų tai — įeigu jų srovės politikierukai gautų ineiti į Lietuvos valdžią....

Nors tuose savo išvedžiojimuose jie save supainioja, sumuša, aiškiai pasirodo kad skleidžia nesamones, tačiau dainuoja tą pačią nuplyšusią dainelę — kad visos Lietuvos negerovės (kokios tos negerovės?) paeina dėl to kad jie nėra prie valdžios vairo....

Mes aiškiai žinom kad Lietuva būtų buvus suardyta įeigu nebutų turėjus tokios stiprios vyriausybės — vienalytės vyriausybės — kaip turi šiais kritiškais laikais. Ir Prancuzija nusmuko nuo koto, ir Čekoslovakija suplėšyta, ir Ispanija baigia pati save kryžiuoti — tik todėl kad jose per daug valios turėjo partijos, kurių vadų savitarpinės tąsnyės privedė tik prie blogo.

Mūsų socialistų ir katalikų spaudos aimanavimai ir zaunos apie „blogumus“ kokių Lietuvos tautinė vyriausybė Lietuvai pridarius yra lyg aklo gaidžio ant tvoros giedojimas, nežinant kada rytas, kada vakaras....

Laimingi tie Amerikos Lietuviai kurie išvengia tos spaudos klatingų klaidinimų....

RUSIJOS sušaudyti penki buvę Sovietų policininkai, kurie Kijeve nelegaliai areštuodavo nekaltus žmones ir priversdavo juos prisipažinti prie kriminališkų darbų. Nekurie liudytojai įrodė kad tie policininkai privertė juos pasirašyti išpažintis buk jie priklausę prie jaunų fašistų organizacijų.

Patys komunistai iškels savo darbus į viršų. Toliau jie prirodys kad ir visuose kituose sušaudymuose nekalti geri žmonės buvę keno nors blogais tikslais įskusti, priversti prisipažinti prie kalčių.

SYRIJA, gal but Italų sukurstyta, pradėjo kelti reikalavimą pasiiluosavimo iš po Prancuzijos globos, kurią Tautų Sąjunga uždėjo tuoj po karo.

Dieną būtų kviečiama tik „tautiškai nusiteikusius chorus“ — reiškia, norima atstumti kairiųjų srovių įtakojamus chorus ir dainininkus.

Iš to matyti kad kai kuriais klausimais Federacijos vadai per daug siaurai ir partiniai pasisakė. Dainų Dienoje ir jaunimo sporto olimpiadoje privalety dalyvauti visas Amerikos Lietuvii jaunimas, kuris, viena, nėra, kaip mes, senieji, srovėmis susiskaldę, antra, daina ir sportas ideologinių srovių nepažysta.

KATALIKŲ FEDERACIJOS NUTARIMAI

Draugas praneša Katalikų Federacijos Tarybos suvažiavimo nutarimus, padarytus Gr. 15 d., Pittsburghe. Taryba pasiuntus Anglijai, Prancuzijai, Japonijai ir Italijai (per šiu valstybių pasiuntinius Washingtone) pareiškimą, kuriame prašoma dėti pastangų palai-
kyti galioje Klaipėdos krašto autonominį statutą, reiškia, palikti tą kraštą Lietuvos valstybės ribose.

Santikų su Lenkija klausimas apeitas tydomis, tik nutarta Vilniaus vadavimo darbą Amerikos Lietuviuose organizuoti Federacijos globoje. Tuo tikslu katalikai raginami visur steigti Tautos Fondo ir Federacijos skyrius.

Apie bendradarbiavimą su kitomis srovėmis, kuris buvo vykdomas uždarytoje Vilniui Vaduoti Sąjungoje Lietuvoje, Federacijos vadai nieko nepasakė.

Lietuvos vidaus reikalais pasiūsta Lietuvos prezidentui telegramas prašantis „veikti išvien su valstybe ir tautai ištikimomis srovėmis“. Nepamiršta ir santikiai su Vatikanu. Lietuvos valdžia prašoma tuos santykius „kuogreičiausia sustvarkyti“.

Federacija užgryė Brooklyne suorganizuotą Pasaulinės Parodos komitetą ir įkurė jaunimo komisiją, kurios pareiga bus organizuoti Amerikos Lietuvių jaunimo sporto olimpiadą Pasaulinės Parodos metu. Pareikšta noro kad į Dainų

KODEL BUVO PERTVARKYTA VYRIAUSYBĖ

LIETUVOS AIDAS rašo:

Ryšium su vyriausybės pertvarkymu, buvo reiškiama įvairių nuomonių. Vieni kėlė mintį kad vyriausybė esanti pertvarkoma dėl užsienio politikos motyvų, kiti nurodinėjo kitas priežastis, kurios tačiau neatitinka tikrenybei.

Svarbiausieji motyvai del kurių Ministrų Taryba persitvarkė buvo tie kad Tarybos sudėtis buvo nepilna ir kai kurie ministrai buvo laikinai einą pareigas. Maža to, vienas ministras buvo rinčiau susirgęs ir negalėjo savo pareigų tinkamai eiti. Todel ir buvo sudaryta nauja vyriausybė, į kurią įtraukta naujų įiegu, naujų asmenų, kurie savo energingu darbu pagyvins ir vyriausybės darbų eiga.

STATYS DVIRAČIŲ FABRIKĄ. Finansų ministerija davė vienam pramonininkui leidimą statyti Kaune dviračių fabriką. Kasmet į Lietuvą įvežama apie 10,000 dviračių už 1,500,000 litų.

LIETUVOJE plečiama valstybinių skaityklų tinklas. Nuo 1939 metų Lietuvoje bus 139 valstybinės bibliotekos. Joms išleidžiama 522,524 litai. 1937 metais Lietuvoje buvo įsteigta 83 naujos skaityklos. Iki 1936 metų visoje Lietuvoje buvo iš viso 18 valstybinių skaityklų.

NAUJI METAI

Kai pažiurim atsigryžę,
Toli nukeliavom!
Vargom, dirbom pasiryžę,
Bet mažai ką gavom!....

O atvertę naujo lapo
Sąskaitą didžiausią,
„Ar mokėsit man prie kapo?“ —
Seni metai klausia....

Ne, palaukit, gal turėsim,
Nauji atkeliauja!
Gal atgysim, praturtėsim,
Dabar tuščia sauja....

Rodos vakar tiktai verkėm
Kaip vaikai mažieji
Ir senuosius metus smerkėm,
Bus geri jaunieji!

O šiandieną lydi daina,
Kam gi nuliudimus:
Nauji metai linkmus eina —
Naujas nutarimas!....

Vikt. Tatarėlis.

BALSAS IŠ SVETUR

Ne kartą aš tave, tėvų žeme apverčiau,
Kaip mergaitę tėviškę, išėjus į marčias;
Neviena tavo kryžių slaptai apkabinau;
Ir sopulingai kentėjau gyvos žemės kančias....
Kas tave prikėlė — kaip „Tėve Musų“ žinau.
Žeme, pažindus pavasario pirmą gelmį,
Juk tai aš derlingą rudenį sapnavau —
Ko tu taip norėjai troškau su karžygių vėlėm....
Šiandien nebijau kardo nei aštrių žodžių tau....
Gyvą žemę su dvasia nieks o nieks nepris....
Gal tėviškę neįjėsiosia pastogės aš sau —
Bet kaip motina nenuleisiu nuo jos akis....

Ona Pucetaitė.

MJR. S. NARUSIS.

LIETUVOS VALSTYBĖS 20-TOS SUKAKTUVĖS

KAIP LIETUVA STEIGESI, KILO IR SUSTIPREJO PER PORĄ DESETKŲ METŲ

(Tęsinys iš pereito numerio)

SPECIALES AUKSTOSIOS MOKYKLOS

Be žemės ukio išmokslintų specialistų, reikalinga ir kitoms valstybinio gyvenimo sritims išmokslintų žmonių. Pirmoje eilėje tokių žmonių trukumas buvo jaučiamas prekyboje bei pramonėje. Jiems paruošti, 1934 metais Klaipėdoje buvo įsteigtas Klaipėdos Prekybos Institutas, kurs jau išleido vieną diplomuotų prekybininkų laidą.

Šalia šios aukštojo mokslo įstaigos, Klaipėdoje buvo įsteigtas Pedagoginis Institutas, kurs ruošia išmokslintus diplomuotus pedagogus Lietuvos pradžios mokykloms. Iki jo įsteigimo buvo tenkintasi mokytojų seminarijomis (jų buvo aštuonios, dabar — dvi), bet keliant Lietuvos švietimo lygį, buvo reikalingi išmokslinti, akademigai pedagogai, kurių viena laida jau dirba mokytojo darba.

Plečiantis gyvulių ukiui, buvo pajusta veterinarijos gydytojų stoka. Veterinarijos mokslus eiti studentai buvo siunčiami į užsienio aukštasias mokyklas. Ilgų metų veterinarijos mokslų studijos pareikalavo didelių išlaidų iš studijuojančių ir valstybės išdo, kuris juos šelpdavo. Veterinarijos gydytojams ruošti, Rugsejo 19 d. 1936 metais Kaune, Vilijampolėje, prie Veterinarijos Bakteriologijos Instituto, buvo įsteigta Veterinarijos Akademija, kurioje šiuo metu studijuoja keli desėtkai studentų.

Bendruosius dalykus, išskyrus gyvulių anatomiją, akademijos studentai dvejus metus studijuoja Vytauto Didžiojo Universiteto Medicinos Fakultete, likusius trejus metus Veterinarijos Akademijoje. 1939 metais jau turėsime savo Veterinarijos Akademijoje paruoštų veterinarijos gydytojų pirmą laidą.

Tat šiuo rašiniu mes nors trumpai apžvelgėme: žemės ukio, susisiekimo ir švietimo sritis. Kaip matome, šiose srityse per 20 metų daug kas padaryta.

PREKYBA IR PRAMONĖ

Jei pažvelgsime ir į kitas sritis, kaip prekybą ir krašto pramonę, taip pat turėsime kuo pasidžiaugti. Kai iki 1919 metais nepriklausomybės atstatymo, Lietuvii kurie verstųsi stambesne prekyba, galėjome sakyti, buvo mažoka, šiandien priešingai galime pasakyti. Dabar Lietuvii rankose yra daug stambių prekybos įmonių.

Mėšos ir gyvulių prekyba, kiek krašte tiek į užsienius, sukoncentruota per „Maisto“ bendrovę. Grūdais, įvairiomis žemės ukio mašinomis, druska, cukrum, žibalu, benzinu, kuru, cementu ir net statybos medėga prekiauja akc. b-vė „Lietukis“. Sviestu, kiaušiniams ir bendrai pieno gaminiais — „Pienocentras“. Linų, sėmenų ir pakulų prekybą taip pat reguliuoja Lietuviška įstaiga.

Smulkia knygų ir įvairių reikmenų prekyba plačiai verčiasi „Spaudos Fondas“, „Dirvos“ Bendrovė, šv. Kazimiero knygynas ir Karvelio prekybos namai bei kiti. Be to, veikia visa eilė fabriku, kurie pastatyti Lietuvii kapitalais ir pačių tvarkomi. Vienas iš didesnių fabriku yra „Drobės“ Bendrovė, į kurią daugiausia kapitalo įdėjo Amerikos Lietuviai ir jų pastangomis šis fabrikas Lietuvoje turi gerą pasisekimą. „Drobės“ bendrovės medegomis dėvi ne tik plati Lietuvos visuomenė, bet „Drobė“ aprupina reikalinga rubams ir baltiniams medėga Lietuvos kariuomenę. „Drobė“ šioje srityje Lietuvoje nėra konkurentų. „Drobės“ medegomis aprengti ne tik Lietuvos kareiviai, bet daugiausia „Drobės“ medegomis dėvi ir karininkai.

„Kučinskų ir Pabedinskų“ linų fabriku turi taip pat gerą pasisekimą. Be to, visa eilė

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeningą „MARGUČIO“—VANAGAČIO dainų knygelę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujausių, gražių dainų rinkinis, nekurius jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagačio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit „Dirvoje“

Lietuvių fabriku bei dirbtuvių, kurie turi krašte gerą rinką ir kurių kapitalai kiekvienais metais didėja.

Kreditų įstaigose taip pat Lietuviai dideli vaidmenį vaidina. Stambiausios dabar kredito įstaigos, neskaitant Lietuvos Banko, tai žemės Bankas, Taupomos Valstybės kasos, Komercijos bankas, Ukio bankas, ir Tarptautinis bankas, kuris taip pat buvo įsteigtas Amerikos Lietuvii. Be šių, krašte veikia visa eilė kreditų įstaigų, kurios dirba dideliu pasisekimu.

Žodžiu, kiek Lietuva per šiuos 20 nepriklausomo gyvenimo metų sutvirtėjo, išaugo visose darbo ir progreso srityse, tiek pat Lietuviai užkariavo visas jiems priklausančias vietas. Žodis LIETUVA Lietuviams galima sakyti pilnai pateisintas. (GALAS.)

KUR ŽMONĖS LAIDJAMI VIRSUM ŽEMES

Solomono salose vadui mirus, lavonas sudėginamas, ir pelenai kartu su mirusiojo kaukole sudedami į gražiai išpuostą karstą, ant kurio yra išdrožinėtos žmogaus figūros. Karstas su tam tikru kiekiu maisto pastatomas ant aukštų stulpų. Salos gyventojai tiki kad galingo vado vėlė po jo mirties pasidaro dar galingesnė.

Apie linkės gyventojams draudžiama artintis prie taip palaidoto vado palaikų.

KEISTENYBES APIE RASYTOJUS

Rašytojai kartais yra labai keisti žmonės. Paveizdan: Mark Twain taip save užsimiršdavo kad išeidavo ir išvaikščiodavo visą Hartfordo miestą kambariniais pantapiais.

Thoreau tikėjo kad kiekvienas gyvenamas namas išduoda blogą kvapną nakties metu.

Voltaire taip atjautė žmonių atsineimą ir mintis į jį kad užvydėjo gyvūnams, nes jie negali žinoti ką žmonės apie juos mano....

Dickens niekad nesijautė ramus, nes visada bijojo kad kas nors gali jį įžeisti.

Christoforas Smart kartais puldavo ant kelių gatvės poteriauti.

Samuelis Johnson visada kalbėdavosi pats su savim.

Aleksandras Dumas, Prancuzų rašytojas, parašęs apie 1,200 knygų, mirė didžioje biednystėje.

• VANDENI AMERIKONAI naudoja daugiau negu kur kitur pasaulyje. Visoje šalyje veikia 7,100 viešo vandens varymo sistemos ir per kranus kasdien išleidžiama po bilijoną kubinių pėdų vandens. Vandens sistema šioje šalyje aptarnauja 80 milijonų asmenų; 20 milijonų jų geria neperdirbtą vandenį; 30 milijonų geria chlorinu ir šiaip filtruotą vandenį. Los Angeles chlorinu ir šiaip švarintą vandenį. Los Angeles miestas ima vandenį iš toliau negu kuris kitas miestas: 280 mylių atstu, iš Boulder tvenkinio.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisiuntimu \$1.00.

BAUDŽIAVA

Svarbi, įdomi, didelė knyga už \$1.00

Ta knyga tai Petro Rusecko „BAUDŽIAVA“. Joje surašyta daugybė žmonių atsiminimų apie baudžiavą (vergiją) Lietuvoje. Iš knygų matysi kaip sulenkėję ponai baisiai elgėsi su savo baudžiauninkais Lietuviais — į sunkius darbus juos dieną-naktį vertė, iki gyvo kraujo plakė ir žudė, į šunes mainė, medžiuose šaudė, o jaunos mergaitės ir moterys dažnai giliuose vandens mirties įieškodavo, kad tik patvirtuodumės ponams nepatektų. Šiurpas net krato, gali ašara iš akies išstryška šią knygą beskaitant. Pasakojimai vieni už kitus vaizdingesni.

(Pridėkit 15c persiuntimo kaštų)

Reikalaukit „Dirvoje“

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

LIETUVOS GIRIOSE

(PARAŠĖ S. MINCLOVAS — Vertė A. TARVYDAS ir S. TARVYDAS)

(Tęsinys iš pereito nr.)

XXVI.

KELIONĖ DIDELIU EZERU

Paprastas rytmečio šaltis dar prieš aušrą nubudino pabėgėlius. Ezeru slinko rankas.

Abiem neapsakomai ėjo miegas. Albrechtas atsinešė lokeną ir apsiklojo, bet greit vėl nusimetė, nes ji buvo drėgna ir skleidė nemalonų mėsos kvapą.

Teko keltis ir ruošais kelionei.

Kad nesuslaptų kojos ir drabužiai, jie plaušto viduryje, aplink stipriai įtaisytą patiesą padarė iš virbų grindinį. Betruko tik burės.

Aliutės nurodomas, Albrechtas susirado lokenos platumo kartelę ir ją pritaissė prie odos krašto. Prie kartelės galų pririšo po ilgą diržą, odą gi iškėlęs į viršų šiaip-taip užnėrė ją pačioje patiesos viršūnėje. Taip pritaisyta burė buvo galima sukloti į visas šalis, o audrai sukilus prisukti prie patiesos. Prie apatinio odos krašto Aliutė pritaissė dar du diržus, kuriuos sumezgus užkabino už šakos. Tuo ir buvo baigtas ruošos darbas.

Oras, kaip tyčia, pablogo; dangumi lėtai slinko į rytus keičiausių pavidalų balti debesiai, lyg norėdami pasveikinti skaisčiai raudoną tekančią saulę. Slankiausias pušys ėmė siubuoti ir gausi. Ežeras dar labiau pamėlynavo ir ėmė vilnyti.

Kad bent audra nesukiltų, — tarė Albrechtas, su baimė žvelgdamas čia į dangų, čia į ežerą.

Nieko... vėjas reikalingas mums! — atsiliepė Aliutė. — Kad ir nuvarys jis mus kiek į šalį, tiek tos bėdos; geriau anas krantas pasiekti negu čia likti!

Albrechtas jai pritarė. Sunešę ant plaušto maistą ir šėlą, su dideliu vargu užvedė ant plaušto arklį. Bijodamas kad arklys neįkristų į ežerą, Albrechtas surišęs visas keturias kojas, paguldė jį.

Aliutė, atrišus sprudulį, kuris laikė plauštą prie atbrado, kartele pasipyrė, užšoko ant plaušto ir ėmė stumtis nuo kranto.

Vėjui išpušus burę, Albrechtas atsisėdo ant virbų, o Aliutė priejo prie kumpio, atpjovė gabalėlį mėsos ir pasimeldus paaukojo jį vandens dievams, kad šie padėtų laimingai per ežerą persikelti.

Albrechtas žinodamas kad Aliutė visokiais būtais moka nuraminti savus dievus, kuriuos jis piktomis dvasiomis laikė ir šiek-tiek vengė, dabar iš jų pusės neįjautė jokio pavojaus.

Aliutė įsikibo į diržus, ir jos valdomas plaustas ėmė greičiau plaukti. Pro šalį, lyg norėdamos juos pralenkti, rities vilnys. Plaustas vis tolinosi nuo kranto. Rodos kad ir vėjas ėmė smarkiau pūsti.

Aliutė, nepaleisdama diržų, sekmingai varavo. Jai tas darbas iš mažens buvo įprastas. Pakrantės kalnas, kyšuliu išsioves į krantą, beatrodė kaip akmuo.

Dabar tai tikrai galime sakyti kad nuo seklių pasprukome, — tarė Albrechtas.

Aliutė nusišypsodama linktelėjo galva. Dangus pamaži išsiblaivė. Saulė jau stovėjo dvylikoje. Rodos, pagal pat saulę prilysdavo balti debesėliai, kuriems slenkant, tokiu pat greitumu ežero paviršium slinko jų šešėliai.

Greit visai dingio iš akių pakrantės kalnas. Tik mėsos vanduo ir žydras dangus bebuvo matyti, o ta mėlynė irėsi vieną vienas plaustas su trimis gyvomis butybėmis...

Vėjas rimsta! — tarė Aliutė pastebėjus kad burė vis silpniau beįsisitempia diržus. Apie saulėlydį buvo galima tikėtis kad vėjas visai aptils.

Plaustas lėčiau beplaukė. Aliutė, diržus už šakos užkabinus, atsisėdo šalia Albrechto.

— Deivė verkia... savojo jiesko, — tarė ji, žiurdama pro Albrechto petį.

Pakreipęs galvą, jis pamatė toluomoje dulkšnojant ir mirgant vairovykštę, kurios abu galu rodos vandenyje buvo pasinėrę.

— Žinau, — tarė nušvitus Aliutė, — tu manai kad Kėstutis mudviejų neprimis. Juk mudu panašiai pasielgėva kaip ir jis, jaunas budamas.

— Kaip gi jis pasielgė?

— Buvo taip. Praurimės šventovėje, vadinasi, toje pačioje šventovėje kurioje ir man truputį teko vaidilute būti, gyveno vaidilutė Birutė, dabartinė kunigaikščio žmona. Ji buvęs tiek graži, tiek nuostabią graži jog, sako, kitos tokios gražios mergelės nebuvę ir nebusią niekada...

Albrechtas šyptelėjo ir neigiamai palingavo galva: jo nuomone, per Aliutę gražesnės mergelės negalėjo būti pasaulyje.

Aliutė, supratęs jo mintį ir matydama kad Albrechtas nori tat pasakyti ką mano, susijaukė ir užėmė jam burną.

— Tylėk, tylėk! Geriau pasiklausyk. Ji savo gražumui plačiai išgarsėjo. Sužinojęs apie tat Kėstutis, atvyko į Palangą pamedžioti. Pamatęs ją tuoj pamilo. Nuėjęs į šventovę, ėmęs vaidilutę prašyti kad leistų Birutę už jo tekėti... Vaidilos griežtai atsisakė: vaidilutėms yra griežtai draudžiama tekėti. Kunigaikštis, nieko nelaimėjęs, nuėjo, tikriau sakant, pasislėpė miške netoli šventovės, ir naktį išvogė Birutę. Vijosi ji, bet kur tau bepavyo. O kai į Trakus atsivijo, buvo jau pervėlu: Birutė buvo jo žmona. Taip ir sugrįžo vaidilos nieko nepešė.

— Ar dar ir dabar jie tebegyvena?

— Tebegyvena... Ir kokie jie laimingi. Kiek jie vaikų išauklėjo... Mus pamatė, tuoj jie savo jaunatvę atsimins.

— Nėra ko sakyti, šaunų kunigaikštį turite. Ne veltui ir musikiškai jį gerbia ir giria.

Nenorėdama jo įžeisti Aliutė nieko neatsakė, tačiau iš akių buvo galima pažinti kad ji nekenktė Albrechto paminėtų Lietuvos neprietelių.

Artinosi saulėlydis. Raudonas saulės skritulys palengva grimzdo į vandenį. Banguotos aukso juostos sklido ežero paviršium. Atrodė kad ištirpdytas auksas sravi vilnėmis, čia pakildamas, čia nusileisdamas.

Saulėi nusileidus, ilgai dar buvo matoma vakarinė žara. Vėjas visai aptilo, todėl lokena nusviro ir nebekrutėjo. Albrechtas prisuko ją prie patiesos, kad vėjui pakilus neišsipustų, paskui pagirdė arklį ir ėmė taisyti guolius.

Aliutė atsidėjus apžvelgė dangų; jis buvo giedras ir, rodos, nemelė audros, todėl buvo galima ramiai migti.

Plaustas nežymiai slinko paakiui.

Keleiviai atsigulė kiekvienas ant savo žolės gabalėlių, apsidomali tomis pat žolėmis.

Stojų gaivus, vėsus vakaras. Iš ežero miglos kilo. Naktis buvo žvaigždėta.

— Kokia gėlmė po mumis! — tarė Albrechtas. — Tokia pat, gali būti, kaip ten, — baigė jis, rodydamas į dangaus skliautą.

Dabar jiems abiem atrodė kad jų plaukiamas debesiu, kuris slenka aukštai-auskštai žydrą dangum, liuliudamas juos, kaip lopšyje.

Pagaliau tylą nusileido ir ant plaušto, klydinėjančio tamsumoje. Tiktai ramus miegančiųjų kvėpavimas rodė kad čia esama vienintelį gyvų butybių per daugelį varnų aplinkui.

(Bus daugiau)

KNYGOS KURIŲ VISI NORI

SAVANORIŲ ŽYGLIAI

Parašė PETRAS RUSECKAS
(Baudžiavos autorius)

SAVANORIŲ ŽYGLIAI, I ir II tomai, po 352 puslapius skaitymų ir 31 pusl. iliustracijų. Knygos didelio formato. Kaina kiekvienas knygos \$1.50 su persiuntimu. Bet abu tomu perkant gaunama už \$2.50.

I TOMO turinys: 1. Lietuvos Kariuomenės kurimas ir kariai. 2. Pėstininkai. 3. Artillerija ir Aviacija. 4. Komendantūros. 5. Civiliai ir kariuomenė. 6. Žuvusiųjų karių, šaulių ir partizanų sąrašai.

II TOME yra šie skyriai: 1. Pėstininkai, 2. Raiteliai; 3. Partizanai ir šauliai; 4. Sanitarija; 5. Nelaisvėje; 6. Mirę ir žuvę kariai (papildomas sąrašas). Šiuose sąrašuose daugelis Amerikiečių Lietuvių ras žuvusių savo pažįstamų, giminių arba iš šiaip iš savo krašto žmonių.

"Savanorių žygliai", I-mas ir II-ras tomus yra didesni už "Baudžiavą", taigi už \$2.50 su prisiumtu kaštais gausit net 700 puslapių idomų skaitymų. Skubėkit įsigyti.

Kiekvienas kas tik paima šią knygą į rankas, skaito ją su dideliu susidomėjimu, nes joje yra aprašyta begalė visokių nuotikių, drąsių žygių, šurpių pergyvenimų. O iš viso to spinduli graži tėvynės meilė, kokios niekur kitur ir nerasi.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

MARIJA BOČKAREVA

Rusijos Moterų "Mirties Batalijono" Vėdėja Marija Bočkareva, jos gyvenimas ir kariauimas; prisitaikymas Rusijos revoliucijos. Parašė Isaac Don Levine. Vertė K. S. K. 295 pusl. \$1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

NAUJI LIETUVOS MINISTRAI

ŽEMĖS UKIO MINISTRAS

Juozas Skaisgiris

Žemės ūkio Ministras Juozas Skaisgiris yra gimęs 1901 m. Kovo 9 d. Šakių apskr., Jankų val., Bažnytgirio km. Gimnaziją jis lankė Kaune ir Marijampolėje, tačiau jos nebaigęs 1919 m. Sausio 15 d. savanoriu stojo į Lietuvos kariuomenę ir tu pat metų Liepos 6 d. baigė karo mokyklą ir tarnavo karininku 3-me pėstininkų pulke, dalyvavo žygiuose prieš bolševikus ir Lenkus.

1922 m. prie Kauno Aušros gimnazijos eksternu išlaikė aukštesniosios mokyklos egzaminus. 1923 m. dalyvavo Klaipėdos krašto atvadavime. Tu pat metų Rugsėjo 27 d. vyresniojo leitenanto laipsnyje išėjo iš kariuomenės ir įstojo į Lietuvos universitetą, agronomijos-miškininkystės skyrių. Kada Dotnuvoje buvo įsteigta Žemės ūkio Akademija, J. Skaisgiris persikėlė į ją ir ten išklaušė miškininkystės skyriaus kursą nuo 1927 m. Vasario 1 d. pradėjo dirbti miškų žinyboje.

1933 m. Balandžio 1 d. J. Skaisgiris buvo paskirtas miškų departamento inspektorium ir 1935 m. Sausio 1 d. to pat departamento vice direktoriumi. Nuo 1937 m. Lapkričio 1 d. buvo Žemės ūkio Ministerijos generaliniu sekretorium.

Nuo 1938 m. Kovo 26 d. iki Rugsėjo 1 d. Respublikos Prezidento buvo paskirtas žemės ūkio ministro pavaduotoju.

VDV.

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

Silvestras Leonas.

PRANEŠIMAS DIRVOS BENDRADARBIAMS

Nekurie mėgstanti laikraščiams rašinėti asmenys tankiai tuos pačius rašinius siunčia keletui laikraščių. Tokia praktika laikraščiams nepriimtina. Jeigu rašiniai ar pranešimai yra kokios visuomeninės reikšmės, iš kokių nors oficialių šaltinių, tokie panaudojami, bet jie gali būti talpinami sulgy redakcijos nuožiuos: ištraukomis, trumpinami ir tt.

Visi tokie visiems laikraščiams siunčiami rašiniai gali būti ir visai nesunaudojami, su kuo siuntėjas išanksto sutinka savo rašinį taip siųsdamas.

Korespondencijos gali būti siunčiamos ir keliems laikraščiams tos pačios, taip pat su ta pačia redakcijai teise: talpinti arba ne, trumpinti, ir tt.

Redakcijos nori turėti savo paskirus bendradarbius ir tuos labiau įvertina kurie rašo išimtinai tam laikraščiui, o jei kartas nuo karto ir aprašo į kitą, tai ne tą patį straipsnį.

Paprasti rašiniai, eilės, pastabos, apysakos ir tt. tegali būti siunčiami vienam laikraščiui, jeigu rašėjas nori kad būtų sunaudojama.

Amerikos Lietuvių laikraščiai, dėl stokos korespondencijų iš kolonijų Lietuvių veikimo, tankiai talpina tą pačią korespondenciją ką tilpo ir kituose laikraščiuose, jeigu rašėjas išsiuntinėja kopijas.

Bet pasinaudodami tuo, kurie laikraščiai bendradarbiai pradėjo net pertankiai įvairius savo rašinėlius keletui laikraščių siuntinėti.

Dirvos Redakcija.

Jonas Tareila

"Dirvos" Agentas"

Conn. valstijoje "Dirvos" prenumeratas užrašo žinomas tautininkas Jonas Tareila, kreipkitės prie jo.

826 Bank Street
Waterbury, Conn.

SVIETIMO MINISTRAS

Prof. J. Tonkunas.

PASTABA PRIE VYT. ŠIRVYDO STRAIPSNIO

Vyt. Širvydas rašė Vienybės keletą straipsnių temoje "Tautinė Srovė". Antrame savo straipsnyje, Gruodžio 31 d., autorius vienoje vietoje sako:

"Lietuvių Socialistų Sąjungoje 1907 metais įvyko perversmas ir visi tautinio nusistatymo socialistai (J. O. Širvydas, P. Norkus, P. Bukšnaitis, K. S. Karpis, J. Baniulis, J. Kerdiejus, Z. Jankauskas ir daugelis kitų) iš sąjungos išstojo, sustiprindami senųjų tautiečių eiles."

Čia noriu padaryti pastabą kaslink savęs: aš su tuo perversmu nieko bendro neturėjau, dar Amerikoje nebuvau, ir buvau perjaunas su tais minimais asmenimis tais laikais ką nors bendro turėti. Amerikon aš atvykau Gruodžio 24, 1909 metais, taigi po socialistų ir tautiečių persiformavimo.

Visas mano reikalas ką su socialistais teko turėti buvo tai rašinėjimas eilučių Keleivij (bet tuo pačiu kartu rašinėjau ir Draugui), ir vėliau dirbimas ne pilnai porą metų Keleivio spaustuvių. Iš Keleivio perėjau dirbti Vienybės Lietuvių spaustuvių, kur susipažinau su J. O. Širvydu, Juozu Gedminu, P. Norku, P. Mikolainiu, J. Ambraziejum ir kitais jau toli nuo socialistų atsiskyrusiais ir stipriais tautininkais, ir su jais išsiubavau tautiniame darbe.

Vyt. Širvydas, taip pat jaunesnės kartos tautininkas, aktyviai tų laikų veikime nedalyvavęs, mano vardą sumaišė su kurio nors kito.

K. S. Karpis.

LIETUVOJ esama apie 300 Mohametų. Mohametų tikyba į Lietuvą atėjo per Totorius, ir Totorių seniau Lietuvoje buvo keliolika tukstančių. Totoriai yra kariškos tarnybos mėgėjai; sulaukę 18 metų jie stoja į Lietuvos kariuomenę savanoriais.

SKAITYKIT!

"Dirvos" Administracijoje galite gauti šiuos laikraščius

"VIENYBĖ",

"MARGUTIS",

"AMERIKOS LIETUVIS"

MOKYKIT SAVO VAIKUČIUS LIETUVISKAI!

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

"Dirvos" Knygynas gavo naujausią, aiškų mažiems vaikams Lietuvišką mokytiš Elementorių — SPINDULĖLIS Dalis I — iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasimokyti Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveiksluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartoti, skaityti ir mokyti.

NEDAUG JŲ GAVOME — SKUBĖKIT ĮSIGYTI KAINA TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

Mažasis Lietuvių Kalbos VADOVĖLIS

Šis vadovėlis tinka augusiems vaikams ir mergaitėms norintiems pasimokyti Lietuvių kalbos ir rašybos. Labai lengvas, nes skirtas Pradžios Mokyklos III skyriaus vaikams. Šis vadovėlis tinka ir suaugusiems Lietuviams kurie mažai apsipažinę su gramatika: iš jos išmoks taisyklingiau rašyti.

Nedaug jų gavome, paskubėkit įsigyti už visai mažą kainą tik 35c.

Reikalaukit "Dirvoje"

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

DRU-LIA

(Daina girdėta Dirvos Kalėdiniame baliuje)

Prašom klausyti visi susėdę. Ką uždainuos jums tas Pupp Dėdė.

Blogai ir ukyj, tai visi žino, Ir todėl geriam alų ir vyną. Drulia, drulia-drulia-lia-lialia, Ir todėl geriam alų ir vyn!

O restoranai pilni net lužta, Kaip gi negrius mūsų ukiška gužta?

Nors namas gražus jau pastatytas, Bet vekseliukais jis aplipytas, Drulia!....

Viską padarė rudis, naminė Arba grynoji ir valstybinė. Valgyt tai žmogus neturįs laiko Perdaug burnelę ragaut nesveika.

Drulia!....

Ir mandagumo išsimokina, Net ir elgetą ponu vadina. Tiktai dar pykčio mės nesuvaldom,

Viens kitam galvas del nieko skaldom. Drulia!....

Nustokim patys ir aimanuoti, Juk nepatogu balsiai dejuoti, Užmirškim blogą, matykim gerą,

Taip geram žmogui gyventi gera! Drulia!....

~

KAS VALDO SUSIVIENIJIMĄ. Skaičiau laikraščiuose kad Čikagos senis Grigaitis yra visas dabartinis Susivienijimo razumas. Už tai viskas taip šleivai ir eina: SLA* seime Skrantuose tas žmogelis išvėpsojo visą savaitę laiko, ir vos vieną rezoliuciją išstenojo, ir tai ne SLA. reikalais, o savo nuskarmalėjusios politikos pagiežos išliejimui prieš Lietuvos valdžią.

Turbūt perdaug baltų jo galvoje kad net savo gazetotį jis ant lubų presus ir linotipus stato....

~

PRANCUZLOJE pasirinkti valdžios nusistatymas yra lengva: Tik pažiūrėk per langą kokios partijos gauja ateina su kuolais. Ir tą vadina demokratija.

RETAI kuris žmogus tyčiomis daro blogą darbą. Ką jis daro su noru, jis pirmiausia įsitikina kad tai yra geras darbas.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy
1117 East 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsienėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirskinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškuo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Vaistinė
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8433 ENd. 8534
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

Dainuokim

100 ŽINOMŲ DAINŲ

(KISENINĖ DAINŲ KNYGELE—be gaidų)

Tuoj įsigyk ją — tik 25c!

Dirvos Administracija gavo apribotą skaičių populiariškų Lietuviškų maršų ir laudies dainų knygelių, kurių vieną norės turėti kiekvienas Dirvos skaitytojas. Tai yra Lietuvos Šaulių Sąjungos išleista (1938 metais Kaune) paranki kišeninė knygelė, kurioje telpa visas šimtas jūsų mėgiamų dainų, kurių daugumos šis mokat tik kelias eilutes, visos nemokat, ir nežinojot iki šiol kur jų gauti. Dabar turit progą įsigyti šią dainų knygelę tik už 25 centus (su prisiumtimu).

Po 25c iki jų dar turime! Skubėkit!

(Galit prisiųsti pašto ženklais)

GAUNAMOS DIRVOJE

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

VIETINĖS ŽINIOS

NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŽENKLELIAI

Dirvoje dar galit įsigyti sau gražų Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų atminties ženklelį. Ženkleliai gauti iš Lietuvos, liko tikėtai keletas. Kaina 25c arba daugiau, pilnas eina Lietuvos civilinės aviacijos reminiui.

Ženklelį galima užsisakyti ir per paštą iš kitų miestų, prisiunčiant 30c pašto ženklais. Reikalauskite Dirvoje.

• **VIESŲ DARBU** varymui, federalė valdžia valstijoms keičia dirbdinimui, paskyrė 135 milijonus dolarių. Iš to pinigų Ohio valstija gaus \$3,583,189 pirmos rusišės vieškeliams, virš \$537,000 antros rusies ir apie \$833,000 skerskeliams įrengti.

• **DARBAI** Clevelande kilo visą rudenį iki pabaigos metų. Gruodžio mėnesį į darbus paimta 1,182 darbininkai. Bizniai šių Kalėdų laikų buvo gana geri — krautuvės sako darė biznį pirmą kartą taip gerai po 1929 metų.

SCENOS KOSTIUMAI

Užlaiko didžiausią gausybę kostiumų tarp New Yorko ir Chicago, visokių periodų: Romėnų, Žydų, Saracėnų, Rocco, etc. Visokių šalių kariškių uniformų, ir pasiuvame tokias kūrų pas mus nesiranda. (3)

KRAUSE
THEATRICAL COSTUMES
1025 Chester Avenue, viršuje
CLEVELAND, OHIO

PIRMŲ POPIERŲ
REIKALĖ

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą, jums bus pagelbėta tai surasti. Taipgi norintiems išpildoma aplikacijų blankos. Patarina tuo reikalu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais.

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOSANSEL ROAD
CAFE

1066 Ansel Road
SMAGI LIETUVIŠKA
UŽEIGA

Degtinė — Alus — Vynai
Valgiai

ŽUVIS KAS PENKTADIENIS
Muzika Penkt. ir Šeštadienį.
Budweiser, Dugesne, Porter Alus
duodamas tiesiog iš bakų.

K. Nekrošius, Savininkas.

PYTHIAS
CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutelė
savininkai.

K. STONIS
RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška
Importuota Degtinė

Skanus Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių

Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti Lietuviai.

6824 Superior Ave.

A. WIRBICKAS

UŽLAIKO GRAŽIĄ DIDELE

LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ

Stiprus Alus — Degtinė — Vynas

17320 St. Clair Avenue

A R E N A

SONJA HENIE ARE-
NOJ SAUSIO 10 —
PER 5 DIENAS

Sonja Henie, garsi Norvegė ledo artistė, atvyksta į Clevelandą su savo 1939 Hollywood Ice Review, puikiu lediniu vaidinimu, Clevelando Arenoj, išties penkių vakarų programą, pradedant antradieniu, Sausio 10. Visi vaidinimai bus tik vakarais.

Jos partneris yra pragarsėjęs Kanadietis čiuožimo artistas, Stewart Reburn, iš Toronto. Jis jau pereitą metų dalyvavo Clevelande su Toronto Skating Club karnivalu.

Jie sudarys ypatingus ledo aktus, kokių pasaulis iki šiol nematė, prie visų kitų įdomių scenų. Sonja Henie pati pasirodys nemažiau penketą kartų savo solo čiuožinėjimuose, ir pagaliau atliks nuostabią pasaką fantastišką aktą, "Alice in Wonderland and Through Looking Glass".

Hollywood Ice Review of 1939 turi 18 paskirų numerių, vienas už kitą gražesnių ir įdomesnių.

Tikietai šiam vaidinimui Clevelando Arenoj bus po \$3.30, \$2.20, ir \$1.65 rezervuotose vietose. Bendra įžanga \$1.10. Galima pirkti Arenoje, 3700 Euclid ave.

HIPPODROME

"There's That Woman Again"

Pradedant šeštadienį, Sausio 7, Hippodrome Theatre rodoma ypatinga filmas, "There's That Woman Again", su Virginie Bruce vadovaujamąjį režiją. Veikalas prasideda su Melvyn Douglas, kuris kaip privatinis detektivas, susiduria su paima kriminališka problema. Veikalas yra ir rimtas ir kartu keistai juokingas, turintis eilę juokingų komplikacijų, kuriose įsivėlia ir to detektivo žmona.

Margaret Lindsay vaidina tą pavojaingai viliojančią poniją Nacelle, prie jų vaidina eilę kitų gerų artistų.

• **PIRMAS ŽUVO.** Trafiko nelaimėje šįmet iš pirmos dienos žuvo vienas WPA darbininkas, kuris gatvėje sužeistas, nuvežtas ligoninėn mirė.

• **NUSIZUDĖ.** Gruodžio 31 skersai gatvę nuo naujojo pašto automobilėje rasta sušales vyras su savo 15 mėnesių dukrele. Jis paliko raštelį jog nusizudo auto dujomis, dėl to kad jo žmona pabėgo ir paliko jį su kūdikiu.

Dvi Kaimyniškos
MAISTO

PARDUOTUVĖS

Jūsų kreditas pas mus geras. Galit imti išsimokėjimu, nereikia pinigais mokėti perkant. Visokia mėsa, dešros, groseriai, paukštiena, rudyta mėsa ir viskas valgomų dalykų eilėje pas mus parsiduoda prieinamomis kainomis.

Food & Meat Market
7400 Wade Park Ave.

6612 Wade Park Ave.

BLACK CAT

C A F E

• Night Club •

4058 ST. CLAIR AVE.

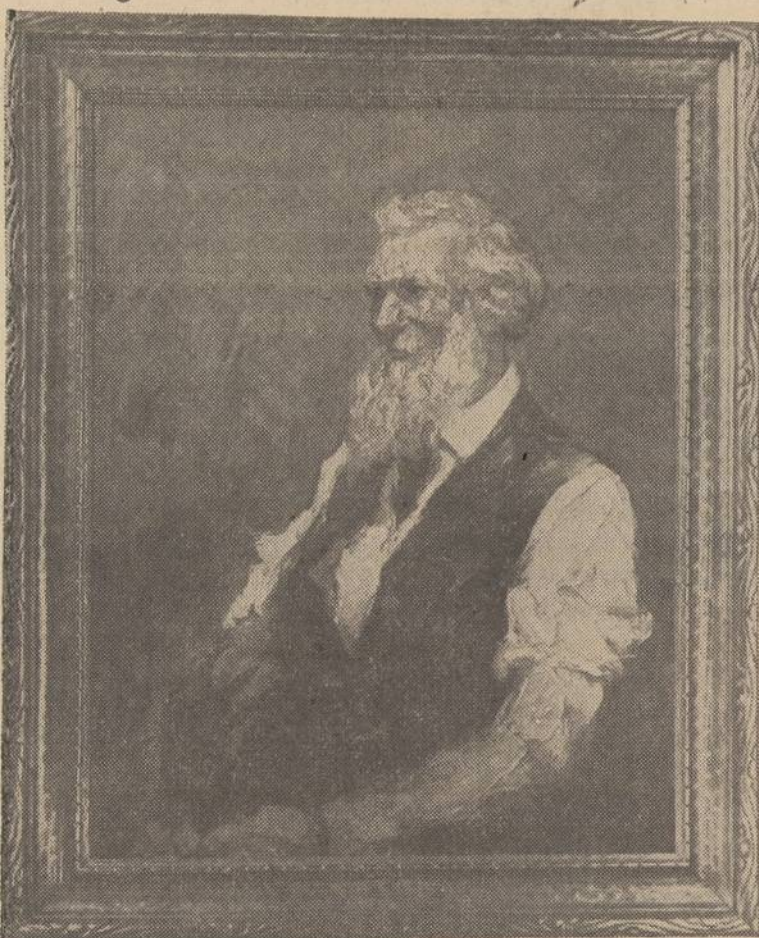
(Atdara iki 2:30 ryto)

Šeštadieniais Vištienos vakarienė 35c.

Muzika Penktadienio ir šeštadienio vakarais

JUZE ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

JOHN MUIR PORTRETAS

Šio garsaus Amerikos naturalisto portretas išstatytas parodai The Higbee krautuvėje su kitais 22 puikiais Ruso artisto Kalasnikovo portretais. Basil Kalasnikov (Kalasnikoff) nupiešė John Muir portretą pastaromis dienomis, kuris bus nuosavybe John Muir varlo mokykloje, Parma Heights.

Kalasnikov įsteigė portretų piešimo studiją po antrašu 11212 Miles avenue, kur priims mokinius studijuoti portretų piešimą.

Kalasnikovo portretai bus išstatyti parodai Lakewood Little Theatre, per Sausio mėnesį.

Netolimoje ateityje Kalasnikov žada išstatyti nekuriuos savo portretus Dirvos administracijos langų.

Laidotuvėse pasitarnavo laidotuvių direktorė Della Jakubauskienė.

CITY THEATER
Opera "Pagliacci"
Filmoje

Filmų ir muzikos mėgėjai sulaukė reto dalyko City Theatre, kur penktadienį pradeda rodyti filmoje pilną operą, "Pagliacci", su Richard Tauber dainuojančių vadovaujamąjį režiją. Tai yra puikiausias Tauber'o paveikslas, kuriame tas garsus tenoras dainuoja daugelį arijų kurios tą operą padarė populiare.

Steffie Duna, gabi Vengrė aktorė, vaidina gretą jo moteriškoje vadovaujamąjį režiją. Operos mėgėjai privalo žinoti kad Leoncavallo's muzika šiame veikale palikta visame savo pilnume.

Prie paminėtų dviejų, dar vaidina keli kiti žymūs artistai.

JUOZAS ALAUSKAS
(Joseph Allen)

Gruodžio 31 d. mirė Juozas Alauskas, 26 metų amžiaus, nuo 1388 E. 66 St. Palaidotas Sausio 3 d. Liko motina ir patėvis, Dovidaitis, 5 seserys ir brolis. Velionis gimė Hazelton, Pa.

Laidotuvių pamaldas buvo šv. Jurgio bažnyčioje, palaidotas Kalvarijos kapinėse.

"Mes Ir Ateityje Teiksim Geriausį Galimą Patarnavimą Sulyg Musų Išgalių"

Su naujais metais, Cleveland Railway Company pradeda paskutinius penkioliką metų savutarties su miestu. Tas privedė prie tam tikrų svarbių pamainų mūsų santykiuose su Clevelando miestu.

Viena iš tų svarbių pamainų yra tas faktas kad pirmą kartą nuo originalės Tayler Sutarties inėjimo galion Kovo 1, 1910, mūsų patarnavimas nėra kontrolėje Clevelando miesto valdybos. Sulygtos sutarties patvarkymų apimančių paskutinį penkioliką metų periodą, patarnavimo kontrolė automatiškai pereina Kompanijai.

Si permaina tačiau neapima jokių pakeitimų mūsų santykiuose su mūsų patarnavimo naudotojais ar kokias obligacijas mes turim link jų. Mes ir toliau duosim jiems geriausį galimą patarnavimą. Tam tikslui, mes prašėm miesto valdybos duoti mums savo kooperaciją po senovėi.

Mes ne tik nemanom įvesti kokį nors sumažinimą patarnavimo, bet dėsim visas pastangas teikti mūsų patarnavimą geriau. Ne tik mūsų viršininkai, bet ir gatvėkarių valdytojai, motorinių kojų operatoriai ir visi kiti kurių pareiga yra palaikyti mūsų įrengimų judėjimą, jaučia kad faktas jog mes dabar "stovim ant savo kojų" verčia stengtis ir daryti viską kas galima teikimui geresnio patarnavimo. Mes turim užtikrinimą kad jie ir toliau dirbs priderančiai ir mandagiai, kas buvo iki šiol jų įpatybe santykiuose su mūsų važinėtojais.

Mes norim pažymėti aiškiai kad mes nesam "karo stovyje" su Miestu. Mes darėm biznį šiame mieste kaip Clevelando Miesto dalininkai per arti tris dešėkus metų, ir mūsų didžiausias noras yra tęsti tą bendrystę sąlygomis atitinkančiomis lygiai mūsų patarnavimo naudotojams, mūsų akcininkams ir Miesto valdžiai.

Mes panaujinom savo pasiūlymą pavesi bent kokius mūsų nesusipratimus su Miesto valdžia bešališkam teismui. Juo greičiau tie skirtumai bus sulyginti, tuo greičiau mes galėsime imtis pagerinimų ir permainų transportacijos sistemoje kas taip reikalinga visiems.

J. A. Housh
President
The Cleveland Railway Company

MAIRONIO PAMINKLO REIKALĖ

Clevelando Lietuvių Kultūriname Darželyje pastatytas Dr. Basanavičiaus ir Dr. Kudirkos paminklus, prisiejo butinas reikalas statyti ir trečią, Maironio (Kun. Mačiūlo) paminklą, kuriam vieta, Darželio Sąjungos sutarimu, nuskirta ir kuris bus trečias ir paskutinis paminklas tame Darželyje.

Maironio paminklo klausimu jau pasirodė mūsų katalikiškoje spaudoje ginčų. Pasirodo kad vieni mėgsta dirbti kultūrinius darbus tyledami, o kiti tuoj ima ginčytis.

Tautininkų sumanumu ir pasidarbavimu Darželyje jau stovi Basanavičiaus ir Kudirkos paminklai. Basanavičiaus paminklas (biustas) gautas labai prieinamomis sąlygomis, o Kudirkos — visai dovanai. Kaštavo tik paminklų pastatytai akmuo.

Tautininkai veikėjai Darželyje, nenorėdami pasiimti visų kreditų už paminklų išstatymą, mandagiai susilaikė nuo Maironio biusto išrupinimo ir davė progą pirmenybę paimti mūsų katalikams, kadangi Maironis buvo kunigas.

Vienas katalikų asmuo turėjo viltį kad Kunigų Vienybė priims jo pasiūlymą ir pasirūpins Maironio biustu, bet jo viltis baigėsi niekais.

Kudirkos paminklą pastatė, vėl kilo Maironio paminklo klausimas. Tautininkai vėl norėjo patiekti progą katalikų visuomenei tą paminklą parūpinti ir už tai pasiimti sau garbę.

Katalikų spaudoje tuo reikalu pasirodė keletas minčių, kurias "apvainikavo" jų dienraštis Draugas šitaip:

"Mūsų dienraštis nuosirdžiai pritaria pastatymui Maironio paminklo tame darželyje. Tačiau nesuprantama, kodėl tautininkai tą darbą nori uždegti vien katalikams? Juk viso darželio įrengime, Basanavičiaus ir Kudirkos paminklų pastatyme katalikai bendrai (net daugiau) dirbo su tautininkais. Kodėl Maironio paminklo statymas palikti vien katalikams? Juk Maironis buvo visos tautos dainius-pranasas".

Šis Draugo pareiškimas tiesiog juokingas ir dar labiau patikrina kad mūsų katalikai be ginčų jokio kultūriško darbo nudirbti nepajėgia.

Mums rodo, būtų gėda katalikams įeiti į negali surasti Lietuvoje savo organizaciją kuri padovanotų jiems Maironio biustą, o čia nepajėgūs sukelti poros šimtų dolerių paminklui akmenį nupirkti (ir tą akmenį tautininkai turi suradę tokia prieinama kaina)....

Kaslink Draugo pasigirimo kad katalikai net daugiau dirbo Basanavičiaus ir Kudirkos paminklų pastatymui kaip ir viso Darželio reime, tai vietiniai geriau žino.

Draugas, kurio redaktorius yra didžiausių katalikų organizacijų, Susivienijimo ir Federacijos vadas, žino kiek tos organizacijos davė Darželiui — LRKSA. davė rodo tik \$25, Federacija rodo \$00, o tautiškas Susivienijimas, neskaitant kuopų, davė jau art \$800.

Ta proporciija prisidėjo katalikai prie Kudirkos paminklo pastatymo.

PIGIAI PARDUODAMA ALINĖ SU 5-D LEIDIMU
ir namas 3 šeimų, gera vieta gabiam bižnieriui. Pardavimo priežastis nesveikata. Kreipkitės į: P. P. MULIOLIS, 6606 Superior Ave.

EVA'S
Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

EVA PETRAITIS
6702 Superior Ave.
CLEVELAND, OHIO

Reikia Jums ANGLIES?
UŽSISAKYKIT DABAR!

Geros rūšies anglis sulyg jusų pasirinkimo, pristatoma į namus greitai, kainos visai žemos. Užsakyti galite telefonu arba laišku.

Anna Pongonis
1076 East 78th Street
Telefonas ENdicott 2562

MAIRONIO PAMINKLAS
BUS PASTATYTAS

Nesulaukiant kada katalikų aukštieji vadai pabaigs kalbėjimą ir imsis rūpintis Maironio paminklo statymu, tą mintį iš seniaus turėjęs Clevelande nuvojantis mažas Lietuvių Universiteto Klubas pasiryžo vėl savo pastangas atnaujinti ir pastatyti Maironio paminklą, mo. Kadangi tame klube dalyvauja maišytų pažiūrų žmonės, katalikai galėtų pirmenybę paimti tikrai paskirdami stambiai sumą pinigų Maironio paminklui, to klubo darbo paremimui. Jeigu tas nebus padaryta, klubas pastatys savo pastangomis vistiek, ir katalikų galvos kredito negaus.

Maironio biusto išrupinimui iš Lietuvos pasiėmė tie patys tautininkai kurie dirbo Basanavičiaus ir Kudirkos biustų gavimo reikalu.

Tai gi, Maironiui, kaip visos tautos dainiui-pranašui, paminklas Lietuvių Darželyje atsištos jam paskirtoje garbingoje vietoje, o mūsų katalikų vadai ir spauda dar tęs savo ginčus ar imtis to darbo ar ne....

Lietuvis Laikrodininkas

Taisydas mano specialiskumas.

Pardudame visokios rūšies brangmenis, laikrodėlius, laikrodžius, žiedus, staliusius setus, rašomas plunksnas žemesnėmis kainomis negu vidurmiestyje, bet prekės tos pačios.

Atsakantiems žmonėms duodame išsimokėjimu ilgesniam laikui.

I. SAMAS

JEWELER
6704 Superior Avenue

★ TĖMYKITE

LIETUVIŲ BANKE

Moka ant Depozitų

3%

• Jeigu Jūsų pinigai neuždirba jums atitinkamo nuosimtyje ir pinigai bus išmokami ant jūsų pareikalavimo. čio tai taupykit Lietuvių Banke: gausit didesnį nuosimtyje.

• SVARBIAUSIA tai kad LIETUVIŲ BANKE visos Depozitų sąskaitos yra

Apdraustos iki \$5,000.00.

THE LITHUANIAN

SAVINGS & LOAN ASS'N

6712 Superior Avenue

The
Cleveland
Trust Company

Randasi ant Euclid Avenue ir East 9th Street ir Jūsų

Kaimynystėje Didžiajam Clevelande ir Apieilinkėse

SUTRAUKTA APYSKAITA STOVIO GRUOD. 31, 1938

TURTAS

Pinigai Rankose ir Bankuose	\$121,104,463.42
United States Government obligacijos, tiesioginiai garantuotos	105,887,757.45
State, Municipal ir Kiti Bondsai ir Investmentai, įskaitant Federal Reserve Bank Akcijas, be Rezervų	12,968,757.30
Paskolos, Diskontai ir Išdavimai, neskaitant Rezervų	123,431,852.82
Bankiniai Namai (įskaitant inventmentus tus ir kitoki turtą netiesioginai esanti banko nuosavybe)	6,443,569.63
Kitokis Nejudamas Turtas (įskaitant inventmentus ir kitoki turtą priklausanti mums) Atėmus Rezervus	10,486,155.57
Kitokie šaltiniai	2,130,472.15
Kuostmerių Atsakomybė ir Pavedimai Paimti šio Banko	269,478.58
Viso	\$382,722,506.92

A T S A K O M Y B Ė

Kapitalo Notos	\$ 13,936,500.00
(Atsako už Depozitus ir Kitą Turtą)	
Kapitalo Akeijos	13,800,000.00
Perviršis ir Nedalinti	
Pelnai	4,465,646.11
Rezervas Atsargai	98,769.14
Atmokėjimų Fondas už	
Kapitalo Notas ir Suėję	
Nuoš. iki Vas. 1, 1939	322,265.69
DEPOZITAI	32,623,180.94

Pareikalavimui	\$145,994,475.83
Ilgalaikiniai	170,534,069.09

Estate Trust Department (Preferred)	14,636,776.38
Corporate Trust Department (Preferred)	16,196,369.28

30,833,145.66	
Kitokia Atsakomybė	2,468,156.82
Paimti Kustomeriams Atlikimai	269,478.58

Viso	\$382,722,506.92
------------	------------------

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM
Narys Cleveland Clearing House Association
Narys Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVOS MIESTELIAI

MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

SEREDŽIUS — PAVYZDINGAS MIESTELIS

Keturiasdešimt kilometrų nuo Kauno, šalia Nemuno, kur įteka Dubysa į Nemuną, viena gatvė išsitiese nuo senų senovės pilksnoja miestelis Seredžiaus. Senais, kryžiuočių laikais, Seredžius vaidino nemažą vaidmenį. Saloje kuri nudien Paloceliu vadinama, Vytautas Didysis su kryžiuočių ordinu tarėsi del žemaičių tragedijos. Daugelis žemaičių tada buvo pasipriešinę kad jų gimtoji žemė, kad ir laikinai, atitektų ordinui ir ta proga pusiau slaptai Vytautą Didįjį buvo apkarunavę savo karalium....

Nemuno krantai, pasak senovės raštų, buvo apaugę didžiuliais miškais, upės tekėjo gilesnės, plėšrūs žvėrys užkopę į kalnus kaukdavo, įeškodavo maisto. Nuo amžių Lietuviai Serediškiai versdavosi žuvininkyste, medžiokle, ir jų darbo vaisiai budavo nuplukdomi į Prusiją.

Dabar Seredžius yra gerokai išaugęs ir turi arti dviejų tūkstančių gyventojų. Gyventojai vėrčiai smulkia prekyba, malkų plukdymu ir kitais kelių Lietuvos miestelio specialiais darbais.

Miestiečiai, kad ir neturtin-gai gyvena, nuo kultūrinio darbo neatsilieka. Tautos šventės, Kariuomenės dienos Seredžiuje švenčiamos iškilmingiau negu kituose miesteliuose. Pavyzdžiui, pernai ne vienam Kauniečiui teko nuoširdžiai pasidžiaugti kai visi Serediškiai liepsnojantais degliais nužgavo ant istoriško Palocelio ir visu nuoširdumu prisiekė būti pirmutiniais Vilniaus vadavimo kareiviais. Tai buvo didinga eisena, sužavėjus apeliokės

Garo ir Elektros Kabineto Vėnijos Masažai, Elektros Šviesos Gydymas

F. J. SKOK
MASSEUR

Atliekama sulgų, Doktorų Nurodymų Gydan visokias ligas šiuo nauju išradimu, išskyrus įsienėjusias ir išplitusias lytiškas ligas. Naudojasi Europiskais metodais.

6420 St. Clair Ave. viršuje
Valandos: 9 ryto iki 8 vakare.
Sestadieniais nuo 9 iki 3.
Sekmadieniais uždaryta.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius, Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENDICOTT 1762

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.
Telefonas: Ofiso MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.
Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Valgykit tik tikrą, Skanią Lietuvišką Duoną

PR. KUNCAITIS
Savininkas ir Kepėjas

4023 E. 141 ST.
Telefonas WASHINGTON 3227

Kepa skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, šviesią baltą Duoną, visokius Pyragaičius, Pyragus Vestuvėms, Baliams ir privatiškiems naminiams pokiliams. Pristatymas greitas.

VISADA PRAŠYKIT NEW DEAL DUONOS
Pristatom tiesiog į namus ir parsiduoda jūsų maisto krautuvėse

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

VILNIAUS VARPO CHORAS KAUNE

• KAUNAS. — Gruodžio 26 i Kauną atvyko Vilniaus Lietuvių Varpo Choras, diriguojamas p. Sinaus. Choras nuoširdžiai sutiktas. Choras koncertuos Kaune ir provincijos miestuose.

STEIGS NAUJĄ DRAUGIJĄ

• VILNIUS, Gruodžio 30. — Organizuota Vilniaus Lietuvių visuomenė posėdyje nutarė steigti naują Mokslo Draugiją.

LENKAI STATYS

LIETUVISKAS DRAMAS

• VILNIUS, Gruodžio 30. — Vilniaus Lenkų teatras rengiasi statyti kelias Lietuviškas dramas.

—Gruodžio 26 d. Lenkai surežavo mokytoja, Čibirą.

NUZUDĖ TĖVĄ.

Butrimonių v., Vanagėlių k., Gruodžio 3 vakarą Gudelevičių šeimos sunus Juozas Gudelevičius keliais revolverio šūvais nužudė savo tėvą, Miką Gudelevičių, apie 56 metų amžiaus. Nužudytasis Mikas Gudelevičius, kuris buvo kaltintas net keliomis žmogžudystėmis, prieš šešis metus buvo nuteistas aštuoneriems metams sunkių darbų kalėjimo už mažametės dukters išgėdinimą. Dabar iš kalėjimo paleistas, Mikas Gudelevičius grįžęs šeimon pradėjo vaidus, grąšino savo žmonai ir vaikams. Gruodžio 3 d. šeima buvo iš namų išvaikyta, bet ir pats M. Gudelevičius kitą rytą buvo rastas netoli savo namo griovyje negyvas. Jo sunus Juozas prisipažino nužudęs tėvą.

SKAITYTOJAMS APIE KALENDORIUS

Dirvos prenumeratoriai kurie užsimokėję už 1938 metus ir moka už 1939 metus, gaus vieną puikų sieninį kalendorių dovanų. Kurių mokėstis užsiavikis, prašomi baigti mokėti už šį metų ir atnaujinti už 1939 metus.

Kadą jūsų prenumeratora pasibaigia matot iš skaitlinės šale jūsų vardo ant adreso: pavėzdan: 48-9, reiškia baigiasi su nr. 48, 1939 m. Kurių numeriai mažesni, tų jau pasibaigė su tuo numeriu kaip pažymėta.

Atsiteiskit su laikraščio leidėjais, nes jie savo užduotį išpildo, siunčia jums Dirvą, jūs privalot užsimokėti laiku.

Pridėkit 10c kalendoriaus persiuntimui. Kalendorius bus duodamas tik mokant \$2 už visą metų. Už pusmetį mokant kalendorius nesiunčiamas kad ir pridėsit 10c.

Dirvos Administracija.

Ir jūsų giminės Lietuvoje ir kitur mės "Dirva" — tik išrašykite ją liems: \$3 metams

ŽYDAI KRATOSI RUSŲ KALBOS VARTOJIMO

KAUNAS. — Kaune įvyko visuotinis Sionių revizioninkų (žabotinskinkų) susirinkimas. Be kitų klausimų, susirinkime žurnalistas J. Serebrovičius iškėlė ir viešą Rusų kalbos vartojimo klausimą. Jis pasiūlė kad revizionistai imtųsi iniciatyvos šiai anomalijai iš žydų viešo gyvenimo visiškai pašalinti. Susirinkimas vienbalsiai nutarė, nors atsisakėdami ankstyvesnių nutarimų, nei vienas sąjungos narys viešame gyvenime Rusiškai nekalba, tačiau ateityje griežtai uždrausti revizioninkams nekalbant ir su sąjunga nepriklausančiais savo tautybės nariais Rusiškos kalbos nevartoti.

Savo skautų ir studentų organizacijose šita nutarimą jie nusprendė pravesti drausmės keliu.

AKUŠERĖS STUMIA IŠ BIZNIO KAIMO BOBUTĘ

Lietuvoje rupinamasi sveikatingumu išleidžiant tam reikalingus įstatymus. Visame krašte jau pristeigta 219 sveikatos punktų, jiems vadovauja išmoksinti žmonės. Šitie punktai, kaip atrodo, galutinai išnaikins tuos kurių vis dar budavo ir kuriuos kai kas iškėlė vis dar tebelaikė vieninteliais nusimanančiais ir labai pajiegiais žmonių sveikatos globėjais.

Dabar imamasi darbo pašalinti iš kaimų, nuo kudių priėmimo darbo, kaimo bobutes ir į jų vietą pastatyti patyrusias akušeres.

Lietuvoje kiekvieną mėnesį gimsta vidutiniškai apie 4,500 kudių. Miestuose ir miesteliuose gimsta apie 2,000 kudių ir juos "sugauna" jau iš seniau gyvenanti gydytojai bei akušerės. Taigi kaimuose iki sveikatos punktų įsteigimo apie 2,500 kudių "sugaudavo" bobutės.

Šiuo metu į naujai įsteigtus sveikatos punktus jau paskirta apie 200 akušerių. Sveikatos punktų akušerės "sugauna" apie 1,000 kudių. Kitus 1,500 i šį pasaulį ateinančių kudių, greičiausia, vis dar pasitinka bobutės.

Jaunoji karta tačiau i šį reikalą jau kitaip žiuri. Praeis metai, kiti, pakis nuomonės ir nuotauks, ir vargės kaimo bobutė išstiks ano "stebukladario gydytojo" likimas.

Isteigus Lietuvoje sveikatos punktus, atliktas ištikro didelis mūsų tautos sveikatingumo stiprinimo darbas, nors jis ir atsieina milijonines sumas.

Akušerių, kaip ir gydytojų tuose sveikatos punktuose patarnavimas žmonėms teikiamas už labai nedidelį atlyginimą, o visiškoms beturtėms visai dykai.

O. H. BOULEE, M.D.

As esu baigęs Western Reserve Universitetą ir esu geros rūšies gydytojas, ne toks šundaktaris. Gydan beveik visas ligas. Praktikuojau jau 40 metų. (47)

Room 206 Heather Building
10111 EUCLID AVE.
Valandos: Pirmad., Trečiad. ir Penktad. 2-4 ir 7-8.
Telef. CEDar 8411.

JUSŲ SKAUSMAI TUOJAU IŠNYKS

Mūsų vaistai gydo Arthritis, Neuritis, Sciatica, Lumbago, Rheumatizma ir Gout. Paimkit vaistus už \$4, susidedančius iš 3 butelių, ir už 5 savačių pamatysit pasekmes.

RHEUMATOX CO. Ltd.
253 OLD ARCADE CLEVELAND
Tel. MAin 1433

PHIL SPITALNY'S MERGINŲ ORKESTRAS PUBLIC AUDITORIUM

Fragarsėjęs per radio Phil Spitalny ir jo Merginų Orkestras duos koncertą Clevelando Miesto Auditorijoje pirmadienio vakare, Sausio 9, kuomet Nela Park salituos Clevelandą kaip "šviesos Namus".
Phil Spitalny praleido \$20,000 ir tris me-

tus laiko dirbo rinkdamas iš visos Amerikos ir įvairių tautų žymiausias merginas muzikantes šio Merginų Orkestro sudarymui. Jų tarpe yra merginos daugybės tautybių. Tas koncertas eis oro bangomis visai Amerikai. Programe kalbės žinoma Amerikos rašytoja Miss Dorothy Thompson.

THE KRAMER & REICH CO.

PUSMETINIS APTUSTINIMO

Išpardavimas

MUSŲ VISŲ TURIMŲ

Vyrų ir Vaikinių Overkotų

Skrybelių ir Reikmenų

Dabar laikas pirkti ir TAUPYTI Dolarius!

DYKAI Eagle Stamps su kožu pirkinii DYKAI
už 10 centų ir aukščiau

Pas mus galite iškeisti savo Stampų knygeles į prekes.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave.

Kampas Giddings Rd.

POLKŲ ALBUMAS AKORDIONUI

Daugelis vaikų mokinaisi groti akordionu, bet neturi tam muzikos. Dirvos Knygyne galite gauti puikių polkų, kurių dalis yra tos pačios kaip ir Lietuviai vartoja. Išviso 17 smagių polkų.

Vietiniams kaina\$1.00
Siunčiant į kitą miestą \$1.10

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas
KAINA TIK \$1.00.

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeiminiškė turi rūpesnio ir vargo su gaminiu valgių, privalo išgyti šią naudingą knygą. KAINA \$1.

Karalienės Sabbos

MIKALDOS

PRANAŠYSTES

Idomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisintintu tik 30c. Galit prisiųsti pašte ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Šie Lietuvos žemlapiai yra labai aiškūs, nurodanti visus miestus, miestelius ir bažnytkaimius; kelius, upes ir ežerus; taip kad turėdami šį žemlapį galėsit puikiai apsipazinti su Lietuvos padėtimi; kurioje dalyje kas randasi, kur susieina rubežiai kitų šalių, ir viską kitą reikalingo jame rasite.

Reikalaukit "Dirvoje"

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Apie Senatvės ir Bedar-
bės AtlyginimusTėmykit ir Žinokit du
Skirtingus Įstatymus
— Senatvės Pensijų
ir Bedarbės Aprau-
dosSvarbu suprasti kaip veikia
Ohio Valstijos Bedarbiams At-
lyginimo Įstatymas, kuris iš-
ėjo galion ir pradės atlygini-
mus mokėti su šių metų pra-
džia.Social Security Board Cle-
velande randasi šiuo adresu:
521 Union Commerce Bldg., to
biuro vedėja yra Mary E.
Woods. Ji sekanti praneša:Ohio Bedarbės Apraudos
fondo pinigais sumoka išimti-
nai darbdaviai, iš darbininkų
algų į tą fondą neatskaitoma.Iš darbininkų algų atskaito-
ma tikaiti į Senatvės Apraudą,
kuri nieko bendro neturi su
Ohio valstijos Bedarbės Atly-
ginimo Įstatymu.Ohio valstijoje Bedarbės At-
lyginimo fondo sudaro darba-
viai, o prie Senatvės Apraudos
prisideda ir darbininkai, iš
kurių algų išskaitoma 1 nuoš.Senatvės apraudos reikala
tvarko federalė valdžia, o be-
darbių atlyginimo reikalų ru-
pinasi valstijos paskirti tvark-
dariai.Taigi Clevelando skyrus ra-
kas moka iš savo algos vienąAUKOS ŠAULIŲ DO-
VANAI-LEKTUVUILaikė lakuno P. Šaltenio at-
silankymo Clevelande Gruodžio
26-27 d., per jo prakabas Lie-
tuvų salėje, ir privatiškai, se-
kanti Clevelandiečiai davė au-
kas baigimui mokėti Lietuvos
šaulių Sąjungai padovanoti
lėktuvo skolas:K. S. Karpus \$5.00
Vincas Česna 5.00
Po \$1: Dr. S. T. Tamosaitis,
Jonas Petrauskas, B. Želvis,
Juozaas Žemgulis, Adelf Gri-
bauskaitė, Juozas Blašis, Juo-
zas Blaškevičius, St. Stepišys,
F. Mudrauskas, V. Apšega, P.
Kuncaitis, J. Salasevičius, J.
Rumbutis, Marė Jesienė, St.
Želenekas, B. Velička, F. Ba-
ranauskas, S. Damukaitis, Ve-
ronika Prankus, Marė Užku-
raitienė, Vic Anderson, Vl. Se-
lickas, Aleksas Banys, K. Sto-
nis, I. Samas, J. Dauda, J. Lin-
cevičius, J. Miščikas, J. Jurge-
lis, A. J. Naunčikas, J. Česna,
J. Česnavičius, P. Kubilius.Viso aukų gauta \$52.10
Už dainų knygeles 10.05
Iš viso 62.15Visi pinigai pervesti Brook-
lyno Dariaus-Girėno Aero Klub-
ui, kuris lėktuvą pirkė.Tokia Clevelandiečių gausi
auka parodo kad šios kolonijos
Lietuviai nors ir po lėktuvo
nuvežimo į Lietuvą, noriai pris-
ideda jo skolių baigimui mo-
kėti.Kurie aukavo salėje ir dar
neatsiėmė savo ženklėlių, gali
ateiti į Dirvos redakciją ir pa-
siimti, nes p. Šaltenis paliko
ženklėlius visiems aukotojams.Kurie nori nusipirkti šaulių
Sparnų ženklėlių gali gauti Dir-
voje, po 25c. Pinigai eis tam
pačiam tikslui — lėktuvo sko-
los mokėjimui.KLUBO BALIUS PAVYKO
Lietuvių Piliėčių Klubu me-
tinis naujų metų sutikimo ba-
lius buvo didelis ir pasekmin-
gas. Visi dalyvavusieji turė-
jo gerą laiką.• STATISTIKŲ rinkėjas Ro-
ger W. Babson skelbia kad
Clevelandas ir 1939 metais pa-
lengva kils į geresnę pusę, ra-
sis daugiau darbų.KORTAVIMAS IR
ŠOKIS
Motėru Atjautos Klubas
rengia Šokius ir Kortavimą
šeštadienio vak. Sausio 14,
pradžią 7:00 val. vak.Sąjėje — 4015 E. 141 St.
Dovanos prie įžangos ir prie
kožno stalo kortuotojams.
(2) Kviečia Komisija.ONA KASKAS DAINUOS
DARŽELIO NAUDAI

Anna Kaskas

Teko patirti kad Lietu-
vaite Metropolitan ope-
ros dainininkė, p-lė Ona
Katkauskaitė-Kaskas su-
tiko ši pavasarį dainuoti
Clevelande Lietuvių Kul-
turinio Darželio parėmi-
mui. Apie tai plačiau
bus pranešta vėliau.MOTUZAI RODYS
TAUTINĘ OLIM-
PIADĄBroliai Motuzai pasiruošę pa-
rodyti Clevelando Lietuviams
antrą dalį savo puikių Lietu-
vos filmų. Jie grįžta nuo Chi-
cago Vasario pradžioje ir ro-
dys Clevelande vėl du vakaru
— penktadienį ir šeštadienį,
Vasario 3 ir 4, Lietuvių salėje.SALES ŠERININKŲ
SUSIRINKIMAS
SAUSIO 12Lietuvių Sales Bendrovės šė-
rininkų metinis susirinkimas
atsibūs ketvirtadienį, Sausio
12 d., Lietuvių salėje. Šiame
susirinkime bus išduota meti-
nis direktorių veikimo rapor-
tas ir nuveikimai, taipgi bus
renkama nauji direktoriai.Visi šerinkinkai privalo atsi-
lankyti, išklausti raportų ir
imti dalyvumą direktorių iš-
rinkime. Visiems lygiai turi
apėti sales reikalai, nes tai
yra vienintelė mūsų visų Lie-
tuvų įstaiga ir kultūros cen-
tras.Susirinkimas prasidės 8 val.
vakare. Vald.RENGIAMASI
NEPRIKLAUSOMYBĖS
DIENAIClevelande jau rengiamasi
prie paminėjimo Lietuvos Ne-
priklaušomybės Dienos. Tas
bus apvaikšiojama sekmadienį,
Vasario 12, Lietuvių salėje.
Bus statoma scenoje gra-
žus veiklas, "Savonorio Sapa-
nas", iš kovų su Lenkais po
sulaužymo Suvalkų sutarties.Prie to, bus kitokių pajai-
rinimų, gražių Lietuviškų dai-
nų.• OHIO valstijos išdas 1938
metais surinko apie 10 milijonų
dolarių mažiaus vadinamų
"sales tax" pinigų.Ohio biznierių pradėjo rei-
kalauti naujo gubernatoriaus
kad geriau vykdytų šių taksų
rinkimo įstatymą, arba jie im-
sis ta įstatymą visai atmetsti
visuotinio balsavimo keliu.• SAUSIO 3 d. banditai už-
puolė pašto skyrių išvogė apie
\$25,000 vertės pinigais ir pa-
sto ženklais. Tas skyrius ran-
dasi 1950 E. 57 St.

ANGLIS IR MALKOS

Bishop Pocahontas geriausia anglis ka galima gauti 9.25
duoda daug šilumos, tik buselis pelenų iš tono
Standard Pocahontas visai mažai dūmų, daug kaitros 8.25
Blue Diamond gera anglis furnasui arba pečiui 8.25
WEST VIRGINIA Lump 7.25 ECOMONY Lump 6.75

KOMER

Wood & Coal Company
(Lietuviai)
1409 East 92nd Street
Telef. GARf. 2921

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARPUS

(Continued from last week)

SATURDAY, JUNE 18 —

This morning we arose at five
o'clock because the "automatrica"
(high speed train) leaves Kaunas
at 6 a.m. and we must take it to
get to Klaipėda, by noon. It was
a miserable cold, wet morning, and
Bernice was thanking her lucky
stars that she had her winter coat
with her, as for me I just shivered
in silence, although I had several
woolen dresses with me one of
which I wore this morning. Our
things had been packed the day be-
fore so we just locked our suitcases
and departed, expecting to be gone
from Kaunas at least a week to at-
tend the International Regatta —
(sail boat races in Klaipėda) and
visit Pagegiai and Nida, to see the
Sand Dunes country of Lithuania,
known as "Lithuania's Sahara."We carried our suitcases which
seemed unusually heavy, out to the
street, where we looked for a taxi,
but it was so early in the morning
and a very unpleasant morning, the
street was deserted, so I waited at
the gate while Bernice walked a
couple of blocks to where there was
a taxi station. We arrived at the
railroad station where a porter —
(nešikas) took our bags to the train
which was already waiting. We
bought our tickets to Klaipėda, all
of which cost us 9 litas and 10c
(\$1.50). The regular fare is 18
litas, 20c but we had our visitors half
fare reduction cards that we were
using for the first time since we
arrived.We had to walk down the stairs
through a tunnel then up again to
the train tracks. The train was
filled with people. Our porter fit-
ted one suitcase in the rack above
and the larger one he pushed around
several times under the seat, to fit
it in and when he got up he was
puffing fiercely as if he had over-
worked himself. Bernice and I each
gave him two lita apiece, and im-
agine! he looked at us and shook his
head, "O, madam, that is not enough
for all that work." We felt em-
barrassed, because the people all
around us were looking, and we
felt as if they thought we were
underpaying the poor porter so we
each added another 2 litas. After
he left, we started to figure it out,
"for goodness sake! imagine tip-
ping a porter 8 litas just to carry
two bags from the taxi to the train!"
In our language that was a dollar
and 35c! We decided on the spot
we wouldn't be fooled like that
again, no matter how hard a
porter puffed. These two little girls
travelling are learning in the ex-
pensive school of experience!We got ourselves settled and the
train was off. We enjoyed looking
out the window as the train gained
momentum, and in a moment we
found ourselves in the famous tun-
nel that leads trains through the
hills that surround Kaunas. It is
quite a long tunnel, and it takes
several minutes to get through. The
countryside was peaceful at this
early hour, everything was wet and
the air was heavy with mist. We
felt a little disappointed, because
the weather was so bad, but we
hoped it would clear up later.In a couple of hours we were in
Radviliskis, this is a transfer point
where the roads fork and connec-
tions are made to different points.
Here we experienced a very pleas-
ant surprise, for a friend of ours,
Martin Zitkus from Cleveland got
on the train. He was on his way
from Panevezis where his parents
live, to Klaipėda to visit his sister.
We were very glad to see him, be-
cause before we left the states we
had invited him to travel with us,
through the Scandinavian countries,
but I guess his time from work
did not allow such a long trip, be-
sides his sty in Lithuania was
short.In the meantime the weather had
cleared up and the sun was shin-
ing and as we neared Klaipėda it
was very warm, and we were hap-
py with the weather again.We arrived at Klaipėda, and had
our bags checked at the station and
started to walk the several blocks
to the Swedish American Lines of-
fice, where our good friend Mr.
Zaborskis is, and where we will get
final information on what we do
next. As we hurried along we met
the Motuzas boys dashing back to
the railroad station, we only spoke
a few words but they were in a
big hurry so we did not detain
them. In another few minutes Mr.
and Mrs. Augustauskas (director of
Physical Culture in Kaunas) almost
ran into us they too were dashing
to the railroad station. We just
waved our hands to them, and hur-
riedly spoke a few words, and they
continued their running.Arriving at Mr. Zaborskis office
we found him again genial and wil-
ling to help us with whatever we
wanted to do. He just said, "leave
it to me and everything will be
taken care of, don't worry about
a thing." I told him we wanted to
go to Pagegiai to visit some old
friends. Mr. and Mrs. Juodkazys.
He knew them well and led us
away he called long distance to
Pagegiai where Mrs. Juodkazys is
at the switchboard. I talked to
her and learned that the big event
"Joninių Naktis" on Rambynų Kal-
nas, which I was so anxious to wit-
ness was to begin this evening.Rambynas is just a few kilometers
from Pagegiai. She told me to be
sure to take the train from Klaipė-
da at 2 o'clock and they would
wait for us at the station in Page-
giai. The trip takes about twohours. As I had never met them
I told her to look for me with a
red coat.I was all excited now, and so
glad that we decided to come to
Klaipėda a few days ahead of the
scheduled day for the "Joninių
Sventė" because that celebration is
a great affair. I had heard and
read so much about them. I will
describe it all later, as we come to
it.As it was now about 12:30 and
nearly lunch-time, besides we had
had no breakfast, we were hungry
and we had two hours to wait for
the train, we went over to the Vic-
toria Hotel for our lunch. On the
way we found a "jomarkas" in full
swing. This is almost like the regu-
lar market day, except that it is
bigger and things besides food-
stuffs are for sale. It was so ex-
citing and interesting to see the
first side street we came to filled
with people, with display stands
along both curbs, while in the cen-
ter throngs were milling in both
directions. It was warm and the
sun was shining brightly, the linen
and homespun cloth of every color
was attractive in the bright light.
Bargaining and confusion was all
about us. Here were wooden shoes,
pots and pans, home tanned leath-
er, clothing, yardgoods, stands with
candies, baked goods, sausages, eggs,
dairy products, and endless stands
of fish of every variety and de-
scription, smoked, salted, fresh, pic-
kled, short, fat, round, tiny one.
What attracted me most was the
great numbers and quantities of
sheepskins, and homespun wooleens
and linens. Several times I was
tempted to buy one of those soft-
looking, cream-colored sheepskins to
take home to America and have as
a rug at the foot of my bed. But
the thought of carrying it around
and the inconvenience of packing it
discouraged me.While we were walking around
having a grand exciting time look-
ing at everything, I spied a fami-
liar face among the shoppers. "Mr.
Pronskis", I cried, as I shook his
hand, "how delightful to recognize
a familiar face in such a sea of
strange faces!" "Onyte", he beamed
with the biggest smile of recogni-
tion on his face. "Never, would I
dare to dream of meeting you here
in Klaipėda, in such a mob of peo-
ple." I was overjoyed to think
that at first glance he recognized
me. We hadn't seen each other for
a good number of years, and the
last time was at Tabor Farm in
Sodus, Michigan about seven years
ago, at one of the annual golf
tournaments arranged by the Farm's
proprietor, Mr. Bachunas and spon-
sored by Mr. Vanagaitis, of Chic-
go. Mr. Pronskis was in America
for a few years, I met him when
he came to Cleveland and then
again in Chicago and New York.He is a journalist, and now is
the editor of a Lithuanian paper
in Klaipėda. We spoke to him a
bit and then continued on our way
to lunch at the Victoria Hotel, he
walked with us and on the way
we met two other journalists from
Kaunas — Mr. Rimidis and Naru-
sevičius. I discovered that Mr. Na-
rusevičius is the newspaper photo-
grapher whose numerous pictures
of views and incidents in Lithuania
I have seen in the Lithuanian pa-
pers with his name. These men in-
vited us to go yachting with them
but as we had made arrangements
to leave Klaipėda right after lunch
we reluctantly declined their kind
invitation. After lunch we still had
a few minutes time so we helped
the men shop for "Eels" or "Un-
derwear" as they call them here,
Bernice and I could not resist the
bright colored kerchiefs we stopped
to admire so we each bought one.
While shopping we again met Mar-
tin Zitkus, this time he was help-
ing his sister shop at the market,
and I saw him carrying one of those
lovely sheepskins, later on I won-
dered if he bought it for himself
or if he was carrying it for his sis-
ter.We said goodbye to our friends
the journalists and hurried back to
Mr. Zaborskis office to tell him we
were on our way to the station.
Mr. Zaborskis' office to tell him
we were on our way to the station.
Mr. Zaborskis in his grand char-
ming manner told us he had obtain-
ed an invitation for us to the grand
Regatta Ball that will be held on
Monday night, to close the Regatta
celebration.It will be held in the Grand
Ballroom of the Yacht Club, and
is a very formal affair, just select-
ed people are invited and you must
dress formally. We were thrilled,
for this is an event that we would
not care to miss, but alas! it dawned
upon us that we came away
without our evening gowns, we had
not expected such a thing as a
grand ball to turn up. We left
everything in Kaunas locked up in
our baggage, except the things we
needed for daytime wear that we
had with us. Mr. Zaborskis asked
us if there wasn't someone there
who could get the things and send
them to us. We began to think,
yes there was, but everything is
locked up, we have the keys and it
would be too much trouble.

(Continued)

Muzikos Krautuvė
Pilnas pasirinkimas radio ir mu-
zikos instrumentų. Akordiniai
nupiginta kaina. Mokymai vi-
sais instrumentais groti. (51)
HOEDL'S MUSIC STORE
7412 St. Clair AvenueLITHUANIAN A. C.
NEWS

SPORTS

By Geo. C. Venslovos

To the amazement of everyone
concerned with the Inter-Lodge Le-
ague, the title favorite Lithuanian
A.C. basketball team was slaught-
ered by the Lorain Buckeyes last
Wednesday evening, Dec. 28th, in
the biggest upset of the season.
The Litts, a team which the Slo-
venian papers last week said should
be undefeated in the league this
year, definitely, had one of their
infrequent "off" nights. The Buck-
eyes, a fairly good team, pulled off,
probably, their "hottest" game of
the year. Your correspondent has
played and watched basketball of
every description for 11 years and
never saw a team which poured
points into the net with such ac-
curacy.Statisticians at the game said that
the Lorain boys made 8 or 9 bas-
kets out of every 10 attempts. This
is almost a perfect average. The
outcome of the contest was never
in doubt except for one phase of
the game when the club team cut
the lead to 3 points. But this was
early in the game and after that
it was just pitiful. The score at
half time was 25 to 9 in the Bucks
favor. The final score was 50 to
24. What a wallowing! However,
the club team retained first place
in the league as the Pioneers were
also upset in their second straight
defeat.The Litts have a one game edge
on the Pioneers, Socas and Serbians.
The team played the Clairwoods,
Wed., Jan. 4th, but as no score was
available at press-time all highlights
will be printed in next week's is-
sue of Dirva. Here is the schedule
for one month —Jan. 4 — Litts vs. Clairwoods
Jan. 11 — Litts vs. Bye
Jan. 18 — Litts vs. Serbians
Jan. 25 — Litts vs. ByeThe club's Community Center 'A'
team did not play Christmas week
as all school gyms were closed for
Christmas vacation. Last week, the
league opened its championship
play. All games now will count
in the standings. Watch daily news-
papers for schedules. Highlights will
be printed next week.

• BOWLING —

Again, last Monday, as on the
previous Christmas Monday, no high
individual games were bowled in
the Lithuanian A. C. Bowling Le-
ague. There was no great change in
the team standings, either, as Bill
Norbert's first place outfit retained
its lead of two full games over
Al Samolis' team by taking 3 games
from Stan Halaburda's slumping
quintet. Samolis' five, also took 3
games from Pete Vitonis' boys to
bury the latter deeper in the cellar
position. Halaburda's team is nine
games back of first place. Augie
Norbert hit a 556 series and Al
Samolis a 541 series for high in-
dividual honors of the afternoon.
This Sunday, Samolis' team will at-
tempt to dislodge Norbert's team
from the top rung of the league in
a scheduled match that should be
with watching. Everyone is wel-
come at Coventry Recreation. Come
and watch the league bowl and roll
a couple of games yourselves.Ar jusų kaimynas Lietuvos
jau skaito Dirvą? — Supa-
žindinkit jį su savo laik-
raščiu Dirva.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkųs skelbimai "Dirvoje".
kaip tai namų pardavimas, iš-
nomavimas, krautuvijų išnuo-
mavimas ar pardavimas, pajies-
kojimai, padėkos laiška, gali-
ma patalpinti šia kaina:50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00Priduokit gatavai parašę "Dir-
vos" Administracijai.BLOGAI REUMATIZMUI
SKAUSMAI MANE STAGI
IS PROTO VIKO AR NETURITE
POCULI VISTU
KAD MAN
REUMATIZMUI
KAS PARODUO DAUGIAU
PAIN-EXPILLERU, NEU KITU
VASTULEJANCIUOSE
REUMATIZMO SKAUSMUS
TOKS PAINUS VISTAS,
KAD IR AS MAN
NAUDOTU

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

OUR first story in this New Year
of 1939 is a write-up to acquaint
our readers with the program the
American Lithuanian Athletic Ass'n.
and the Cleveland Lithuanian Ath-
letic Club has for the Lithuanian
athletes and it's followers.During the holiday season when
thoughts were more of Santa Claus
and the New Year we were too
busy to talk sports. But now that
this merry season is over, action
will begin on all fronts with our
athletic program.First we wish to call the atten-
tion of all Clevelanders that the
Cleveland Lithuanian Athletic Club
is sponsoring a Card Party at the
home of Mrs. Jakubs on Edna Ave.
Saturday, Jan. 14th.This will be the first of a series
of social events sponsored by this
Club to raise money for the second
Lithuanian National Basketball
Tournament to be held in our city
April 15th and 16th.This year's basketball tournament
is to be held in Cathedral Latin
Gym, recognized as the best in the
city. Now, that we have secured
the best gym in the city, let's make
the whole program the talk of the
town.Dear reader, your support is
needed to make this possible, so
please attend this Card Party on
January 14th. Make it a date and
bring your friends. We hope to
make this tournament bigger and
better than the first. Come on
Cleveland get in step with the mem-
bers of the Cleveland Lithuanian
A. C. and show them we can do it.Two weeks after the basketball
tournament, Lithuanian bowlers
all over the country will be on their
way to Detroit. Mich. to participate
in the First Lithuanian Nat'l Bow-
ling tournament. Women bowlers
will be in there knocking those
wins as well as the men. This
bowling tournament is for both of
our sexes. As rapidly as we get
information from Detroit we will
pass it on to you. This is part of
the program of the American Lithu-
anian Athletic Ass'n., for the
first five month of the New Year.
Watch this paper for weekly news
on what Lithuanians are doing in
sports.

LAIKRODININKAS

Taisau ir parduodu Ku-ku laikro-
džius; ner 50 metų užsiimu tai-
svmu visokių laikrodžių ir laik-
rodėlių už žemą kainą. (3)Wade Park Clock Repairing
8131 Wade Park Av. CE 1827.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RA MATULAITI
(Lait)

1155 East 79th St.

JIESKAU pusbrolius, Kaa
ir Juozą Gačrijonov, iš Kre-
tingos par. Taipgi Petrą ir
Anastaziją Tiškus, jie paeina
iš Liepojaus. Prie to, Juozą
Jurčikonį, iš Suvalkijos. Jų
visų prašau atsileipti. (3)Albina Melinienė
6820 Superior av. Cleveland, O.JIESKAU brolių Juozą Vil-
džiuna, Troškunų par. Gyveno
Wheeling, W. Va., dabar apie
Pittsburghą. Prašau greitai
atsileipti. (3)Alena Vildžiunaitė
555 E. 106 St. Cleveland, O.JIESKAU DARBO UKĖJE
Patyres ukio darbininkas,
noriu darbo Lietuvio ukėje;
galiu dirbti traktorium. (3)
Stepas Saldauskas
239 Water St. Rossofrd, O.

PARSIDUODA NAMAS

6819 LINWOOD av.—6 kam-
barių, geras gardžius, skalby-
kla, viskas geroje tvarkoje.
Greitam cash pardavimui kai-
na \$2,500. Savininkas randasi
ten pat. (2)TĖMYKIT
Dantų LaboratorijosDARBAS tiesioginai Jums.
VISKAS LANGVU IŠSIMOKĖJIMU.Dantų Plates Padaromos ir Pataisomos
Dantų Taisymas Dantų Ištraukimas
Vartojama Gasas ir NovocainDr. Silver
DENTISTAS7042 Superior Ave. 1137 Hayden Ave.
HEnderson 3157 GLEnville 1950